

Stanje i mogućnosti razvoja športskog turizma u Šibensko-kninskoj županiji

Radić, Mario

Undergraduate thesis / Završni rad

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:124:795219>

Rights / Prava: [Attribution-NonCommercial-ShareAlike 3.0 Unported/Imenovanje-Nekomercijalno-Dijeli pod istim uvjetima 3.0](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-07**

Repository / Repozitorij:

[REFST - Repository of Economics faculty in Split](#)

SVEUČILIŠTE U SPLITU
EKONOMSKI FAKULTET

ZAVRŠNI RAD

**STANJE I MOGUĆNOSTI RAZVOJA ŠPORTSKOG TURIZMA U
ŠIBENSKO-KNINSKOJ ŽUPANIJI**

Mentor:

doc. dr. sc. Ljudevit Pranić

Student:

Mario Radić

Split, Srpanj 2024.

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Ja, Mario Radić,
(ime i prezime)

izjavljujem i svojim potpisom potvrđujem da je navedeni rad isključivo rezultat mog vlastitog rada koji se temelji na mojim istraživanjima i oslanja na objavljenu literaturu, što pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da niti jedan dio navedenog rada nije napisan na nedozvoljeni način te da nijedan dio rada ne krši autorska prava. Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije korišten za bilo koji drugi rad pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili obrazovnoj ustanovi.

Split, 2024. godine

Vlastoručni potpis : Mario Radić

SADRŽAJ:

1. UVOD.....	1
1.1. PREDMET I CILJ RADA.....	1
1.2. STRUKTURA RADA.....	2
1.3. METODE RADA.....	2
2. POJMOVNO ODREĐENJE ŠPORTSKOG TURIZMA.....	3
2.1. POSEBNI OBLICI TURIZMA.....	3
2.2. ŠPORTSKI TURIZAM.....	4
2.3. OBLICI ŠPORTSKOG TURIZMA.....	6
2.4. POVIJEST ŠPORTSKOG TURIZMA.....	8
2.5. RAZVOJ ŠPORTSKOG TURIZMA U SVIJETU.....	8
2.6. GOSPODARSKI I DRUŠTVENI UTJECAJ ŠPORTSKOG TURIZMA.....	9
3. OPĆENITO O ŠIBENSKO-KNINSKOJ ŽUPANIJ.....	12
3.1. ZEMLJOPISNI POLOŽAJ.....	12
3.2. RELJEF I KLIMA.....	13
3.3. DEMOGRAFIJA.....	14
3.4. GOSPODARSTVO.....	16
3.5. PRIRODNI RESURSI.....	18
4. ŠPORTSKI TURIZAM NA PODRUČJU ŠIBENSKO-KNINSKE ŽUPANIJE.....	21
4.1. ŠPORTSKI TURIZAM U HRVATSKOJ.....	21
4.2. PONUDA ŠPORTSKO TURISTIČKIH SADRŽAJA.....	26

4.3. ŠPORTSKE MANIFESTACIJE.....	28
4.4. ŠPORTSKE ORGANIZACIJE I KLUBOVI.....	29
4.5. PREDUVJETI ZA RAZVOJ ŠPORTSKOG TURIZMA U ŠIBENSKO-KNINSKOJ ŽUPANIJI.....	30
4.5.1. SMJEŠTAJNI KAPACITETI I TURISTIČKA INFRASTRUKTURA.....	30
4.5.2. KLIMATSKI UVJETI.....	32
4.5.3. PROMETNA POVEZANOST I PROMETNA INFRASTRUKTURA.....	32
4.5.4. ŠPORTSKA INFRASTRUKTURA.....	35
4.6. SWOT ANALIZA.....	40
5. ZAKLJUČAK.....	41
6. LITERATURA.....	43
POPIS SLIKA.....	46
POPIS TABLICA.....	46
SAŽETAK.....	47
SUMMARY.....	47

1. UVOD

Turizam i šport su međusobno povezani i često se nadopunjuju. Bez obzira radi li se o profesionalnim, amaterskim ili rekreativnim aktivnostima, šport često zahtjeva putovanja radi natjecanja ili sudjelovanja na različitim destinacijama diljem svijeta. Športski turizam je jedan od najbrže rastućih sektora u turizmu, jer sve veći broj turista pokazuje interes za športske aktivnosti tijekom putovanja, bilo da su same športske aktivnosti glavni cilj putovanja ili ne. Postao je sve popularniji način za pojedince da istražuju nova odredišta, upoznaju različite kulture i uključe se u aktivnosti povezane sa športom. Bilo da se radi o posjećivanju velikih športskih događaja, sudjelovanju na amaterskim ili profesionalnim športskim turnirima ili bavljenju pustolovnim športovima, športski turizam nudi jedinstven način da iskusite različite kulture, upoznate nove ljude i izazovete sami sebe fizički i psihički dok stvarate nezaboravna iskustva. Također ima značajne gospodarske i društvene koristi, promičući regionalna poduzeća i stvarajući prihode za odredište, dok istodobno potiče osjećaj zajednice i povećava dobrobit uključenih pojedinaca. Ovaj rad osvrnuti će se na važnost športskog turizma i njegove uloge u svijetu te će dati pregled trenutnog stanja športskog turizma na području Republike Hrvatske i Šibensko-kninske županije.

1.1. PREDMET I CILJ RADA

Naglasak predmeta i cilja ovog rada je na analizi trenutnog stanja športskog turizma u Šibensko-kninskoj županiji te na prepoznavanju snaga, slabosti, prilika i prijetnji s kojima se Šibensko-kninska županija suočava u razvoju športskog turizma. Također ćemo se upoznati sa općim pokazateljima Šibensko-kninske županije kao što su njen zemljopisni položaj, klima, stanovništvo, gospodarstvo i prirodni čimbenici. Uz Šibensko-kninsku županiju, manjim dijelom ćemo se dotaknuti trenutnim stanjem športskog turizma u Republici Hrvatskoj te ću pojmovno odrediti što je to uopće športski turizam i koje je njegovo značenje i uloga u svijetu.

1.2. STRUKTURA RADA

Ovaj rad koncipiran je u pet poglavlja u kojih su uključeni uvod i zaključak.

Prvo, uvodno poglavlje obuhvaća sami uvod u športski turizam, osim toga navedeni su predmet i cilj rada, struktura rada i metode rada.

Drugo poglavlje usredotočeno je na definiranje športskog turizma, njegovu podjelu, pregled povijesti, njegov razvoj u svijetu te njegov gospodarski i društveni utjecaj.

Treće poglavlje nas upoznaje sa općim pokazateljima Šibensko-kninske županije, kao što su zemljopisni položaj, klima, stanovništvo, gospodarstvo i prirodni resursi.

Četvrto poglavlje, koje je ujedno glavno i najveće poglavlje ovog rada, prvo nas upoznaje sa športskim turizmom na području Republike Hrvatske, govori nam o njenom zemljopisnom položaju, športskoj infrastrukturi, aktivnostima i destinacijama, manifestacijama i natjecanjima te o športskim klubovima i organizacijama. Nakon toga, upoznajemo se sa stanjem i razvojnim potencijalom Šibensko-kninske županije u pogledu športskog turizma, ponudom športsko turističkih sadržaja, športskim manifestacijama, športskim organizacijama i klubovima te preduvjetima za razvoj športskog turizma u Šibensko-kninskoj županiji.

Peto i posljednje poglavlje ovog rada je zaključak koji će obuhvatiti ono najvažnije što možemo izdvojiti iz ovoga rada.

1.3. METODE RADA

Metode istraživanja koje ću primjeniti u ovom radu su sljedeće:

- SWOT analiza, koja podrazumijeva korištenje četiri čimbenika (snage, slabosti, prilike, prijetnje)
- Analiza sekundarnih izvora, metoda analize dokumenata koji se odnose na informaciju koja je originalno predstavljena negdje drugdje
- Istraživanje za stolom, metoda kojom se prikupljaju i analiziraju već postojeći podaci

2. POJMOVNO ODREĐENJE ŠPORTSKOG TURIZMA

2.1. POSEBNI OBLICI TURIZMA

Posebni oblici turizma odnose se na vrste turizma koje su usredotočene na specifične aktivnosti, interese ili iskustva. Može uključivati sve, od ekološkog turizma do odgovornog turizma i filmskog turizma. Turisti koji se bave ovim vrstama turizma traže jedinstvena iskustva koja ne mogu pronaći drugdje, pa turističke tvrtke moraju razumjeti njihove potrebe i afinitete. U turističkoj industriji, gdje je konkurencija velika, imati jasno definiranu ponudu posebne vrste turizma može vam pomoći da se istaknete iz mase. Turisti posebnog interesa razlikuju se od običnih putnika po tome što traže usmjerenije iskustvo. Često imaju posebne interese i znanje te mogu zahtijevati određene usluge ili pogodnosti kako bi im poboljšali posjet. Zbog toga posebni oblici turizma zahtijevaju detaljnije planiranje od drugih vrsta turizma. Turistički operateri moraju istražiti područja interesa i ponuditi aktivnosti i atrakcije koje privlače njihovu ciljanu publiku s praktične strane. Također, moraju razumjeti lokalnu kulturu i običaje, jer se mnoge aktivnosti posebnog interesa vrte oko kulturnih iskustava.

Posebni oblici turizma donose brojne koristi turističkom sektoru. Omogućuje ljudima da istraže jedinstvena iskustva i aktivnosti na organiziran i siguran način. Ova vrsta turizma također pomaže očuvanju kulturne baštine i promicanju održivosti. Pružajući putnicima autentično i edukativno iskustvo, posebni oblici turizma im omogućuju da bolje razumiju različite kulture i običaje. Također pomaže u podizanju svijesti o okolišnim pitanjima i potiče odgovorne putničke prakse. Sada se ljudi sve više udaljavaju od tradicionalnog modela masovnog turizma i okreću se održivijim i specijaliziranim putovanjima kako bi zadovoljili svoje potrebe za putovanjima. Jedan od najistaknutijih posebnih oblika turizma je športski turizam.

2.2. ŠPORTSKI TURIZAM

Postoji mnogo definicija športskog turizma, neke od najznačajnijih su:

- Svjetska turistička organizacija definira športski turizam kao oblik turizma koji obuhvaća putovanja turista koji su ili promatrači ili aktivni sudionici športskih događaja. Ovi događaji uključuju širok spektar komercijalnih i nekomercijalnih aktivnosti koje su obično natjecateljske prirode
- Hall, M. (1992) predlaže kako je športski turizam karakteriziran dvjema vrsta ponašanja: putovanje da bi se sudjelovalo i putovanje da bi se gledao šport
- Standeven i De Knop (1999) smatraju da športski turizam obuhvaća široki spektar aktivnosti, kako aktivne tako i pasivne uključenosti u športskim aktivnostima
- Hinch i Higham predlažu da je športski turizam definiran kao putovanje temeljeno na športu, izvan domaćeg okruženja na određeno vrijeme
- Gibson (1998): „Predlažem da postoje tri vrste športskog turizma, aktivni športski turizam gdje sudionici putuju kako bi sudjelovali u športu, turizam športskih događanja gdje sudionici putuju kako bi gledali šport i nostalgični športski turizam gdje sudionici posjećuju športske privlačnosti kao dvorane slavnih, poznati stadioni, krstarenja s temom športa.“
- Bartolucci (2004): „Športski turizam je pojam koji se koristi kada je glavni motiv putovanja i boravka na određenoj destinaciji športska aktivnost.“

Društvenim razvojem, životni ritam ljudi se sve više ubrzava te se javlja potreba za udaljavanjem od svakodnevnice s ciljem kako bi čovjek doživio nešto novo. Mnogi su postali svjesni da je bavljenje športom odličan način za poboljšanje općeg zdravlja te izvrsna metoda za smanjenje stresa, što je posebno važno u današnjem sjedilačkom načinu života i užurbanom ritmu modernog doba. Prema Svjetskoj turističkoj organizaciji, športski turizam spada u jedno od najbrže rastućih turističkih sektora, također navodi kako je danas sve više putnika zainteresirano za putovanja u kojima će šport biti prvenstvena aktivnost odmora.

Korisnike športskog turizma prema Jovanoviću (2022) možemo podijeliti u tri kategorije:

1. Gledatelji športskih natjecanja
2. Natjecatelji (rekreativci i profesionalci)
3. Nostalgični športski turisti (posjetitelji stadiona, muzeja, dvorane slavnih itd.)

Kao posebnu kategoriju možemo izdvojiti slučajne športske turiste (športske aktivnosti im nisu prvenstvene, ali ponekad koriste usluge športskog turizma).

Slika 1. Raspored korisnika usluga športskog turizma prema intezitetu (Jovanović 2022)

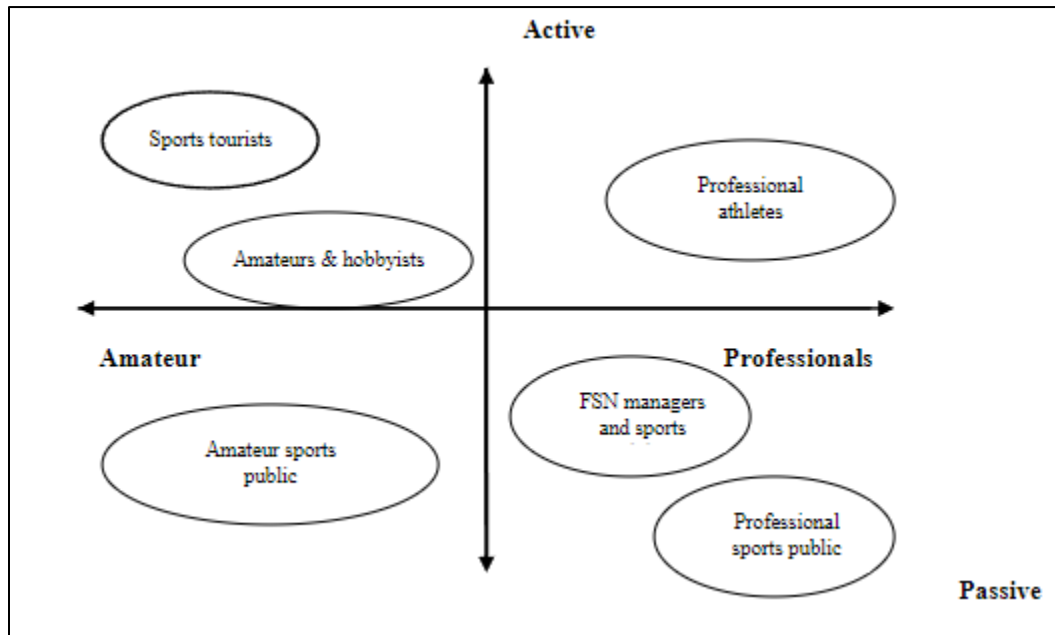
Izvor: <https://repozitorij.kifst.unist.hr/en/islandora/object/kifst%3A922/datastream/PDF/view>

Prema Ciampicacigliu (2004), športske turiste možemo razvrstati prema položaju ponašanja (aktivni/pasivni) i osobini djelovanja (profesionalci/amateri).

Športski turisti:

- Aktivni amateri – sudionici amaterskih športova koji putuju u svrhu sudjelovanja u utrkama, natjecanjima itd.
- Aktivni profesionalci – sudionici profesionalnih športova koji putuju u svrhu sudjelovanja utrkama, natjecanjima itd.
- Pasivni amateri – ljudi koji putuju kako bi gledali amaterske športske događaje
- Pasivni profesionalci – športski menadžeri koji putuju kako bi sudjelovali u športskim konferencijama

Slika 2. Položaji športskih turista

Izvor: <https://symphonya.unicusano.it/article/view/2004.2.05ciampicacigli.maresca/8762>

2.3. OBLICI ŠPORTSKOG TURIZMA

Športski turizam se može pojaviti u različitim oblicima koji su se razvili pojavom novih trendova turističke potražnje. Prema Bartoluciu i Škoriću (2009), športski turizam prema vrsti športske atrakcije se može podijeliti na:

- Aktivni
- Manifestacijski
- Povijesni

Aktivni športski turizam usredotočen je na sudjelovanje u raznovrsnim športskim aktivnostima ili događajima kao što su skijanje, surfanje, jedrenje, ronjenje, ribolov, tenis, golf i mnogi drugi. Ova vrsta putovanja naglašava angažman u športu, bilo kroz natjecanja, treninge ili istraživanje novih športskih disciplina, umjesto samo opće fizičke aktivnosti u prirodi.

Manifestacijski športski turizam odnosi se na oblik turizma gdje ljudi putuju kako bi sudjelovali kao gledatelji velikih športskih događanja (Europska i Svjetska prvenstva u npr. nogometu ili rukometu, Snježna kraljica, Olimpijske igre)

Povijesni športski turizam odnosi se na putovanje s ciljem posjećivanja športskih povijesnih znamenitosti poput športskih muzeja, kuće slavnih, stadioni itd.

Prema ulozi športa i rekreacije kao poticaja turističkog putovanja, Bartoluci (2004) dijeli športski turizam na:

- Natjecateljski športski turizam
- Zimski športski turizam
- Ljetni športski turizam

Natjecateljski športski turizam predstavlja vrstu športskog turizma koji sudjeluju to jest natječu se u domaćim ili međunarodnim natjecateljskim športskim događanjima. Korisnici ove vrste športskog turizma mogu biti športaši, treneri te njihovo pomoćno osoblje i gledatelji. Liga prvaka i Superbowl su neki od najvećih primjera ovih športskih događanja, postoje i manji primjeri kao što su biciklistička natjecanja i natjecanja u atletici.

Aktivnosti zimskog športskog turizma odvijaju se u planinskim područjima, te aktivnosti obuhvaćaju skijanje, planinarenje, klizanje i sličnih aktivnosti koje se odvijaju na ledu ili snijegu. U Hrvatskoj možemo istaknuti Sljeme u Zagrebu, Platak u Rijeci i Sljeme u Medvednici. U svijetu možemo istaknuti Alpe, Rocky Mountains i Skandinaviju. Zimske aktivnosti su u Hrvatskoj jako povoljne i pristupačne, no Hrvati većinom provode vrijeme na popularnim odredištima u Europi.

Aktivnosti ljetnog športskog turizma odvijaju se na moru, rijekama, jezerima i planinama te se on širi na destinacije koje obuhvaćaju navedeno. Obuhvaća mnoge aktivnosti kao što su plivanje, ronjenje, veslanje, odbojka na pijesku, biciklizam itd. U Hrvatskoj je vrlo popularna športska medicinska rehabilitacija u Tuheljskim toplicama. Ova vrsta športskog turizma je u Hrvatskoj najviše razvijena u njenom obalnome dijelu.

2.4. POVIJEST ŠPORTSKOG TURIZMA

U svom značajnom članku o povijesnim perspektivama športskog turizma, Zauhar (2004) opisuje obrise športskog turizma kroz vrijeme, počevši od izvještaja s Olimpijskih, Pitijjskih i Istmijskih igara u današnjoj Grčkoj, gdje su se veliki broj športaša, organizatora i gledatelja premještali iz svojih tradicionalnih mjesta prebivališta kako bi sudjelovali u ili svjedočili športskim natjecanjima. Prirodno, to je dovelo do stvaranja proizvoda i usluga koje bi se danas prepoznale kao dio turizma, prilagođenih potrebama putnika. Ovi drevni narodi nisu bili jedinstveni u takvim praksama, a Zauhar (2004) precizno prikazuje dokaze da je športski turizam bio relativno čest fenomen svojstven mnogim kulturama bez obzira na geografiju ili lokaciju. Rimsko, Bizantsko i Perzijsko carstvo vladali su tako velikim područjima da su šport i zabava igrali značajnu ulogu u održavanju mira među njihovim stanovništvom.

Još više dokaza o vezama između športa i putovanja povezano je s Islamskim zlatnim dobom i kroz burnu povijest Europe prije dolaska renesanse, koja je, zauzvrat, dovela do pojave športova kao što su tenis i rani oblici nogometa. Međutim, tek je mnogo kasnije, i kao posljedica industrijalizacije, šport postao organiziraniji i zapravo populariziran. Mnoge velike svjetske športske organizacije nastale su iz potrebe da se strukturiraju športovi poput nogometa, kriketa, ragbija i konjskih utrka, čija je popularnost naglo porasla nakon druge industrijske revolucije u devetnaestom stoljeću. Sektor športskog turizma dobio je na važnosti u dvadesetom i dvadeset prvom stoljeću zahvaljujući velikim događanjima (npr. Olimpijske igre i FIFA Svjetsko prvenstvo).

2.5. RAZVOJ ŠPORTSKOG TURIZMA U SVIJETU

Svjetska turistička organizacija navodi da je športski turizam jedan od najbrže rastućih sektora u industriji putovanja. Nekoliko je čimbenika koji pridonose brzom rastu športskog turizma. Sve veća popularnost športova na svjetskoj razini dovela je do porasta interesa putnika koji žele sudjelovati ili svjedočiti športskim događajima iz prve ruke. S druge strane, želja za jedinstvenim i nezaboravnim iskustvima tjera pojedince da uključe šport u svoje planove putovanja, pridonoseći tako rastu sektora. U mnogim slučajevima šport je doista postao odlučujući čimbenik pri odabiru destinacije za putovanje, bilo da se radi o sudjelovanju na događaju, posjećivanju utakmice, posjetu stadionu neke momčadi i tako dalje. Taj je razlog pretvorio šport u značajan čimbenik privlačnosti koji određenim turističkim destinacijama omogućuje privlačenje novih putnika i poboljšanje njihovog međunarodnog brenda. Glavne športske marke i natjecanja postigli su svjetsko priznanje, nadilazeći geografske granice kako bi osvojili publiku na svjetskoj razini. Budući da

športska svojstva sve više nastoje proširiti svoj doseg izvan nacionalnih granica, potencijal za održivi rast je ogroman. Športski turizam temeljna je osovina koja stvara oko 10% svjetskih izdataka za turizam. Ima procijenjenu stopu rasta od 17,5% između 2023.-2030., pomičući mase unutar i međukontinentalno. Športski turizam može promicati društveno, gospodarsko i ekološko djelovanje, ubrzava razvoj i može ostaviti dugotrajno pozitivno nasljeđe.

2.6. GOSPODARSKI I DRUŠTVENI UTJECAJ ŠPORTSKOG TURIZMA

Kao i kod svake vrste turizma, športski turizam ima niz pogodnosti i prednosti. Dok je možda najočiglednija gospodarska prednost turizma, postoje i pozitivni društveni učinci. Športski turizam može promicati društveno i gospodarsko djelovanje, ubrzava razvoj i može ostaviti dugotrajno pozitivno nasljeđe. Iako postoji mnogo pozitivnih učinaka športskog turizma, također je važno naglasiti da postoji i niz negativnih učinaka.

Glavni aspekti gospodarskih utjecaja:

- Izravna potrošnja široko je priznata metrika koja se koristi za mjerenje doprinosa športskog turizma lokalnom gospodarstvu: izravna potrošnja pretvara se u opipljive koristi, poput stvaranja prihoda i otvaranja radnih mjesta, čime se jača ukupna gospodarska vitalnost dotične regije.
- Važnost poduzimanja proaktivnih mjera lokalnih vlasti kako bi se športski turistički događaji iskoristili do njihovog najvećeg potencijala, čime se proširuje niz gospodarskih koristi koje zajednica ima
- Još jedan značajan doprinos športskog turizma regiji domaćinu leži u razvoju infrastrukture: održavanje športskih događaja često zahtijeva ulaganja u infrastrukturu, uključujući nove ili nadograđene stadione, arene, prometne mreže i smještaj. Ova ulaganja mogu donijeti dugoročne gospodarske koristi povećanjem privlačnosti regije i posjetiteljima i tvrtkama
- Otvaranje radnih mjesta još je jedan značajan gospodarski učinak športskog turizma: organiziranje športskih događaja stvara prilike za zapošljavanje u raznim sektorima, uključujući ugostiteljstvo, turizam, prijevoz i građevinarstvo, pridonoseći tako ukupnom gospodarskom rastu regije

Glavni aspekti društvenih utjecaja:

- Šport i sudjelovanje u športu: promocija športskog sektora, a posebno promicanje sudjelovanja u športu, kroz športska događanja
- Stavovi i uvjerenja: u kojoj mjeri športski događaji utječu na uvjerenja, stavove, norme i vrijednosti ljudi
- Društvena kohezija: stvaranje zajedničkih vrijednosti, zajedničkih izazova i zajednice jednakih mogućnosti, izgrađene na osjećajima povjerenja, nade i uzajamnosti

Tablica 1. Pozitivni i negativni gospodarski utjecaji športskog turizma na destinaciju

POZITIVNI	NEGATIVNI
Poboljšanje društvenog blagostanja dodatnim zapošljavanjem	Visoki troškovi gradnje
Lokalne poslovne mogućnosti i korporativno preseljenje	Investicije u nepotrebne gradnje
Izloženost mediju i prilika za ujedinjenje različitih domaćih dionika kroz ponudu	Privremeni porast u zaposlenosti i poslovnim aktivnostima
Promocija turizma	Zahtjeva povećanje cijena
Gospodarske koristi stvorene za lokalne tvrtke koje opskrbljuju robom i uslugama kao potporu razvoju događaja	Novac potrošen na događanja, a ne na potrebe zajednice
Privlačenje više ulaganja i posjetitelja	Može dovesti do povećanja cijene najma i cijena nekretnina što bi stvorilo problem za ljude koji žive na nižim prihodima u tom području
Športski događaji privlače buduća poslovanja	Nedovoljno iskorištena infrastruktura

Izvor: Prikaz autora

Tablica 2. Pozitivni i negativni društveni utjecaji športskog turizma na destinaciju

POZITIVNI	NEGATIVNI
Podijeljena iskustva	Zloupotreba supstanci
Širenje kulturnih gledišta	Prometna gužva
Povećano sudjelovanje zajednice	Gubitak ugodnosti
Izgradnja ponosa zajednice	Povećana buka
Revitalizacija tradicije	Povećana krađa
Veće sudjelovanje u športskim, umjetničkim i drugim aktivnostima vezanim uz športski događaj	Negativna slika zajednice
Jačanje tradicionalnih vrijednosti	Prenapučenost
Osjećaj ponosa i zajedništva	Loše ponašanje posjetitelja
Demonstracijski učinak na zdravlje i kondiciju	Poremećaj lokalnog načina života

Izvor: Prikaz autora

3. OPĆENITO O ŠIBENSKO-KNINSKOJ ŽUPANIJ

3.1. ZEMLJOPISNI POLOŽAJ

Šibensko-kninska županija nalazi se u središnjoj i sjevernoj Dalmaciji, između Zadra i Splitsko-dalmatinske županije. Njena kopnena površina iznosi 2.984 km², dok morsko područje obuhvaća 2.686 km² Hrvatskog obalnog mora, čime ukupno obuhvaća 5.670 km². Kopneni dio županije zauzima 52,62%, dok morski dio obuhvaća 47,37%.

Županija se sastoji od 5 gradova (Šibenik, Knin, Skradin, Drniš, Vodice) i 15 općina (Murter, Ervenik, Primošten, Unešić, Promina, Pirovac, Cijljanje, Tisno, Biskupija, Tribunj, Ružić, Rogoznica, Bilice, Kistanje, Kijevo), pri čemu grad Šibenik predstavlja središte gospodarstva, kulture i administracije.

Šibensko-kninska županija obuhvaća dva nacionalna parka: Krka i Kornati. Nacionalni park Krka prostire se na površini od 109 km², obuhvaćajući tok rijeke Krke s očuvanom prirodnom i kulturno-povijesnom baštinom. Rijeka Krka ima veliku važnost za županiju zbog svoje vodoopskrbe, hidroenergetskog potencijala te turističke atraktivnosti. Obalno-otočno područje županije obiluje s 259 otoka, otočića i hridi, od kojih se posebno ističu Kornati kao najgušća otočna skupina u europskom Sredozemlju, prostirući se na 216,78 km². Nacionalni park Kornati obuhvaća 89 otoka, otočića i hridi.

Šibensko-kninska županija također obuhvaća tri parka prirode: Velebit, Vransko jezero i Dinara. Nadalje, na području županije nalaze se šest značajnih krajolika (Rijeka Krka - gornji tok, Žuško-sitska otočna skupina, Vodotok i kanjon rijeke Čikole, Rijeka - donji tok, Gvozdеноvo-Kamenar i Kanal-Luka) te dva spomenika prirode (Stara straža i izvor Cetine). Županija je također obiluje 61 područjem ekološke mreže NATURA 2000.

Slika 3. Zemljopisni položaj Šibensko-kninske županije

Izvor: https://hr.wikipedia.org/wiki/%C5%A0ibensko-kninska_%C5%BEupanija

3.2. RELJEF I KLIMA

Obala Šibensko-kninske županije je veoma razvedena i karakterizirana velikim brojem zaljeva i uvala. Zračna udaljenost između najudaljenijih točaka na obali iznosi 56 km, dok stvarna duljina obale doseže čak 810 km. Koeficijent razvedenosti obale stoga iznosi visokih 14,5. Mnogi gradovi i naselja su se razvili u uvalama, a to su Šibenik, Rogoznica, Primošten, Tisno, Tribunj, Vodice i Pirovac. Iznad tih naselja nalaze se blaga uzvišenja vapnenačkog podrijetla (Trtar, Lozovac, Kozara, Mačkat, Sveti Mikul itd.).

U Šibensko-kninskoj županiji tijekom svibnja, rujna i listopada očekuje vas ugodno vrijeme, s prosječnim temperaturama od 20°C do 25°C. U prosjeku, najtopliji mjeseci su srpanj i kolovoz. Najhladniji mjesec je veljača s prosječnom maksimalnom temperaturom od 11°C. Međutim, određena temperatura može varirati ovisno o točnoj lokaciji u regiji. Najviše oborina (kišna sezona) pada u studenom. Studeni je najkišovitiji mjesec u Šibensko-kninskoj županiji. Ovaj mjesec treba izbjegavati ako niste veliki ljubitelj kiše. Srpanj je najsušniji mjesec. Najtopliji mjesec u Šibensko-kninskoj županiji je kolovoz s prosječnom maksimalnom temperaturom od 28°C. Najhladniji mjesec je veljača s prosječnom maksimalnom dnevnom temperaturom od 11°C. Srpanj je najsunčaniji mjesec u Šibensko-kninskoj županiji. Prema Köppenovoj klasifikaciji, područje županije obuhvaća nekoliko podtipova umjereno-tople klime. Obalni pojas s otocima ima sredozemnu klimu, koja se odlikuje umjereno toplom i vlažnom klimom s vrućim ljetima. U tom području, prosječna temperatura tijekom najtoplijeg mjeseca prelazi 22 °C. Niži dijelovi

Zagore imaju vlažno suptropsku klimu, dok su ljeta u višim dijelovima nešto svježija pa tu prevladava umjereno topla vlažna klima s toplim ljetima, gdje temperatura najtoplijeg mjeseca ostaje ispod 22 °C. Najviši dijelovi dinarskih planina iznad 1200 m imaju umjereno hladnu klimu. Padaline su u mediteranskom režimu s najviše kiše zimi i najmanje ljeti, što često uzrokuje ljetne suše. Prosječna godišnja količina padalina varira od oko 800 mm u Šibeniku do 1262 mm u Kninu. Snijeg je vrlo rijedak u obalnim područjima, dok se u unutrašnjosti i na planinskim vrhovima javlja gotovo svake godine. Najčešći vjetrovi u županiji su bura, koja puše tijekom hladnijeg dijela godine, i maestral, koji puše tijekom toplijeg dijela godine.

3.3. DEMOGRAFIJA

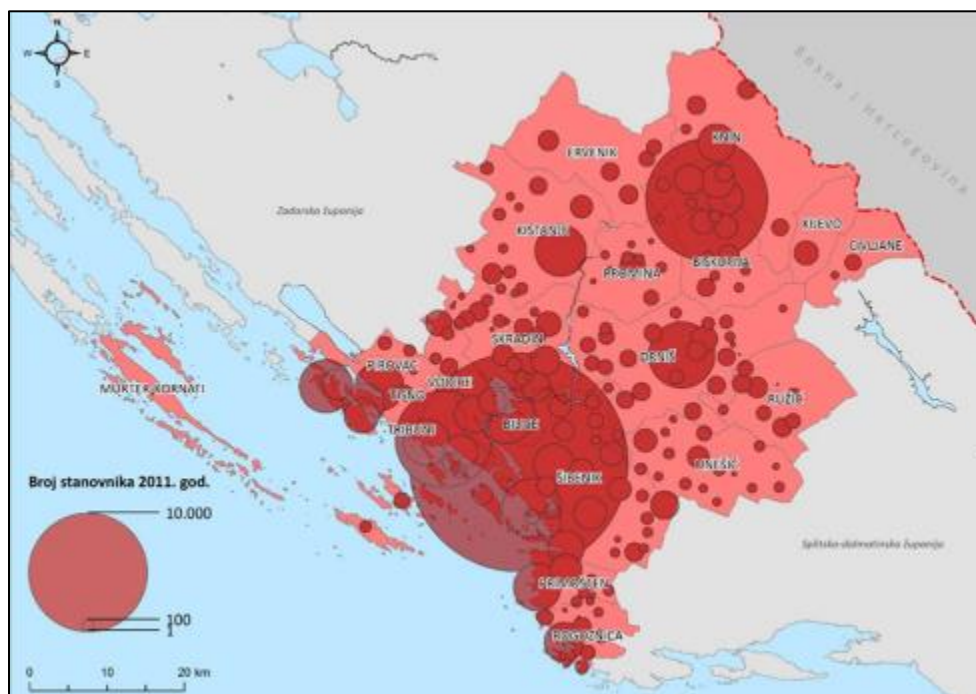
Prema procjenama Državnog zavoda za statistiku (DZS), 2020. godine u Šibensko-kninskoj županiji živjelo je 97.866 stanovnika, što čini 2,4% ukupne populacije Republike Hrvatske. U usporedbi s ostalim županijama, Šibensko-kninska županija spada u kategoriju županija s ispodprosječnim brojem stanovnika, dok je prosjek za RH 192.207 stanovnika po županiji. Postoji značajan nesklad u broju stanovnika između Grada Šibenika i ostalih jedinica lokalne samouprave (JLS). Grad Šibenik čini 44,7% populacije županije, dok drugi po veličini, Grad Knin, obuhvaća 11,5% stanovništva. Prosječan broj stanovnika jedne JLS u Šibensko-kninskoj županiji u 2020. godini bio je 4.893, pri čemu veći broj stanovnika imaju samo četiri JLS: Šibenik, Knin, Drniš i Vodice. Većina stanovništva, njih 74,9%, koncentrirana je u administrativnim gradovima.

Prema podacima iz 2011. godine, u Šibensko-kninskoj županiji postoji 199 naselja, s brojem stanovnika koji varira od jednog (Nos Kalik) do 34.302 (Šibenik). Značajan broj naselja, njih 70 ili 35,2%, ima manje od 100 stanovnika, dok šest naselja ima manje od 10 stanovnika. Čak 92,4% naselja ima manje od 1.000 stanovnika. Prosječan broj stanovnika po naselju iznosio je 549, a bez Šibenika u izračunu, taj broj pada na 359. Najviše naselja nalazi se u Gradu Šibeniku, dok se najveći broj stanovnika koncentrira u priobalnoj zoni.

Ključni pokazatelj prostornog rasporeda stanovništva je gustoća naseljenosti, odnosno omjer broja stanovnika i površine prostornih jedinica. Prema podacima za 2020. godinu, prosječna gustoća naseljenosti iznosila je 32,8 stanovnika po kvadratnom kilometru, što je značajno manje od nacionalnog prosjeka (71,3 st./km²), čime Šibensko-kninska županija spada među najrjeđe naseljene hrvatske županije. Prostorni razmještaj stanovništva županije karakterizira izrazita polarizacija; u obalnim JLS-ima, poput

Grada Šibenika, gustoća naseljenosti doseže 113,7 stanovnika po kvadratnom kilometru, dok je u obalnim područjima gustoća vrlo niska, često ispod 20 stanovnika po kvadratnom kilometru, osim u Gradu Kninu gdje iznosi 43,0 stanovnika po kvadratnom kilometru. Ovi trendovi jasno se očituju i u gustoći naseljenosti po naseljima.

Slika 4. Broj stanovnika naselja, Šibensko-kninska županija, 2011. godina

Izvor: <https://www.sibensko-kninska-zupanija.hr/upload/informacije/2952/prilog2analizastanjaibensko-kninskeupanijenacr.pdf>

Slika 5. Gustoća naseljenosti po naseljima, Šibensko-kninska županija, 2011. godina

Razvoj turizma od iznimne je važnosti za gospodarstvo Šibensko-kninske županije. Turistička ponuda i dalje je usmjerena na obalni pojas, gdje se godišnje ostvari preko 5 milijuna noćenja i ugosti oko 822.000 turista. Ulaganja u turističke kapacitete u unutrašnjosti, koja ima veliki potencijal za turizam, omogućiti će razvoj novih oblika ruralnog turizma. U Šibensko-kninskoj županiji smještajni kapaciteti uključuju više od 8.000 kreveta u hotelima, preko 40.000 kreveta u privatnom smještaju, više od 13.000 u kampovima i preko 3.000 vezova u 12 marina. Ulaganja u vinarije i izgradnju uljara pojačale su sadnju novih vinograda i maslinika. Glavna vinorodna područja su Pirovac-Skradin-Šibenik, Knin, Drniš-Promina i Primošten. Već izrađena Studija “Plana navodnjavanja” sigurno će dati novi poticaj razvoju tradicionalne poljoprivredne proizvodnje (voće, povrće). Osim navedenih poljoprivrednih proizvoda, Šibensko-kninska županija poznata je i po proizvodnji pršuta, sireva i školjaka.

Tablica 3. BDP i populacija (2021)

BDP EUR	1.181.724.000
Broj stanovnika	96.381
Muškarci	47.452
Žene	48.929
Starosti 0-14	12.279
Starosti 15+	84.101
BDP po stanovniku EUR	12.190,00
Površina km²	2.984

Izvor: <https://investcroatia.gov.hr/county-stats/sibensko-kninska-zupanija/>

3.5. PRIRODNI RESURSI

Na području Šibensko-kninske županije nalazi se trinaest zaštićenih područja, obuhvaćajući dva nacionalna parka, dva parka prirode, sedam značajnih krajobrazu i dva spomenika prirode. Prema prostornom planu iz 2017. godine, predviđeno je dodatnih dvadeset područja za zaštitu prirode, što uključuje nova zaštićena

područja ili unapređenje postojećih područja na višu razinu zaštite. Ova zaštićena područja, zajedno s područjima ekološke mreže Natura 2000, pružaju mogućnosti za razvoj specifičnih oblika turizma kao što su promatranje ptica, izletničke ture i slične aktivnosti, koje bi se trebale temeljiti na edukaciji turista o zaštićenim prirodnim resursima. Međutim, nisu sva zaštićena područja pogodna za turističke aktivnosti jer su neka zaštićena zbog svoje specifične vrijednosti koja nije estetski privlačna, dok druga nisu namijenjena posjećivanju kako bi se očuvale vrijednosti zbog kojih su zaštićena.

Status područja Natura 2000 zahtijeva posebne uvjete korištenja prostora, kojih se treba pridržavati prilikom planiranja turističkog razvoja. Ekološka mreža u županiji uključuje osam područja važnih za očuvanje ptica (POP) te šezdeset područja važnih za očuvanje vrsta i staništa (POVS). Šibensko-kninska županija obiluje zaštićenim područjima koja predstavljaju značajan turistički prirodni resurs. Pored toga, zaštićena područja u susjednim županijama također nadopunjuju turističku ponudu Šibensko-kninske županije i jačaju njen ekoturistički potencijal. Zbog svoje povoljne centralne lokacije, Šibensko-kninska županija predstavlja izvrsno polazište za zajedničko posjećivanje tih područja. Šibensko-kninska županija obiluje ekoturističkim potencijalom zahvaljujući svojoj blizini triju dalmatinskih nacionalnih parkova (Krka, Kornati i Paklenica) te dva lička (Sjeverni Velebit i Plitvička jezera). Također su važni parkovi prirode poput Vranskog jezera, Velebita i Telašćice. Sva ova zaštićena područja su dostupna unutar tri sata vožnje, što olakšava organizaciju jednostavnih jednodnevnih izleta. Uz to, kanjoni rijeka Cetine i Zrmanje upotpunjuju već atraktivne riječne doline u Šibensko-kninskoj županiji.

Plaže u Šibensko-kninskoj županiji imaju ključnu ulogu u turističkoj ponudi i predstavljaju glavni turistički potencijal ove regije. U skladu s osnovnim turističkim aktivnostima na moru, široki obalni pojas županije pogodan je za kupanje na svim lokacijama. Dostupni podaci pokazuju da sve plaže u županiji imaju izuzetno kvalitetno more. Osim čistoće mora, turisti traže veći broj plaža visokih standarda. U Šibensko-kninskoj županiji zabilježeno je 139 plaža s ukupnom površinom od 1,4 km².

Hidrogeomorfološki resursi kopnenog dijela rezultat su erozijskog djelovanja rijeka na krškoj podlozi, što je dovelo do formiranja atraktivnih riječnih dolina i kanjona. Osim riječnih dolina, značajnu turističku vrijednost imaju i jezera. Turistički značaj hidrogeomorfoloških resursa očituje se kroz prekrasne krajolike bogate riječnim dolinama, kanjonima, vodopadima i slapovima, koji su atraktivni za razgledavanje. U riječnim dolinama mogu se urediti poučne pješačke i biciklističke staze, što znatno povećava potencijal za turističku valorizaciju ovih resursa. Posebnu važnost ima dolina rijeke Krke, čiji je dio zaštićen kao nacionalni park.

Glavna karakteristika unutrašnjosti Šibensko-kninske županije je njena geomorfološka raščlanjenost i reljefna konfiguracija, što omogućava turističku valorizaciju atraktivnih vidikovaca i razvoj planinarskih aktivnosti. Broj atraktivnih prirodnih vidikovaca raste s većom reljefnom raščlanjenošću, koja je najizraženija u drniškoj i kninskoj regiji. Na obalnom području Šibensko-kninske županije, vidikovci smješteni na otočnim i obalnim vrhovima pružaju impresivne panorame. Osim tih panoramskih atrakcija, planinski dijelovi županije imaju potencijal za razvoj planinarskog turizma jer većina planina ima označene planinarske staze koje se mogu valorizirati u turističke svrhe.

Slika 6. Prostorni raspored zaštićenih područja prirode i predloženih područja za zaštitu u Šibensko-kninskoj županiji

Izvor: https://www.sibensko-kninska-zupanija.hr/upload/stranice/2016/07/2016-07-19/214/Masterplan_turizma_SKZ_2.pdf

4. ŠPORTSKI TURIZAM NA PODRUČJU ŠIBENSKO-KNINSKE ŽUPANIJE

4.1. ŠPORTSKI TURIZAM U HRVATSKOJ

Hrvatska je sve raznovrsnija destinacija za športski turizam, s mnoštvom aktivnosti na otvorenom, od planinarenja u unutrašnjosti do ronjenja Jadranom. Hrvatski ekipni i pojedinačni športovi zauzimaju važan položaj u društvu, ne samo zbog značajne uloge koju su igrali u jačanju nacionalnog prestiža u inozemstvu, jedan izvanredan primjer je bivši pobjednik Wimbledona Goran Ivanišević. Nogomet je najpopularniji gledateljski šport i važan znak nacionalnog identiteta. Hrvatska reprezentacija jedna je od najuspješnijih u Srednjoistočnoj Europi, neprestano se kvalificirala za međunarodna natjecanja od svog prvog nastupa na Europskom prvenstvu 1996. Drugo mjesto na Svjetskom prvenstvu 2018. bio je najbolji rezultat Hrvatske u povijesti. Nakon nogometa, najpopularniji šport je košarka, a momčadi poput Splita, Zadra i zagrebačke Cibone uživaju brojne sljedbenike i europsku reputaciju. Kao i nogomet, to je šport u kojem Hrvatska izvozi svoje najbolje igrače, a igrači poput Tonija Kukoča, Dina Rađe i pokojnog Dražena Petrovića postižu velike uspjehe u NBL-u. Hokej na ledu je glavni šport u Zagrebu, s lokalnom momčadi Medveščak koja igra u međunarodnoj KHL ligi, a rukomet, odbojka i vaterpolo imaju dosta novinskih i televizijskih praćenosti.

Planinarenje je u Hrvatskoj prvi put popularizirano krajem devetnaestog stoljeća, kada se istraživanje divne hrvatske prirode smatralo domoljubnom dužnošću, ali i oblikom tjelovježbe. To je još uvijek popularna aktivnost vikendom, osobito u proljeće i rano ljeto, prije nego što ljuta mediteranska vrućina natjera ljude da požure prema plažama. Područje za laganu štenju u unutrašnjosti Hrvatske pruža šumovita planina Medvednica u blizini Zagreba ispresijecana dobro korištenim stazama. Na jadranskoj obali, Učka, odmah iznad Opatije i Lovrana, jedna je od najlakše dostupnih planina, koju sigurno mogu nositi i planinari srednje kondicije. Dalje prema jugu, izazovniji lanac Velebita proteže se nekih 100 km duž istočne obale Kvarnerskog zaljeva; njegova glavna planinarska područja su oko vrha Zavižan, u blizini Senja, i Nacionalni park Paklenica na južnom kraju Velebita. U Dalmaciji su glavni vrhovi Kozjak i Mosor (neposredno zapadno i istočno od Splita) te, najizazovnija od svih jadranskih planina, Biokovo, iznad Makarske rivijere.

Nekoliko dijelova Hrvatske su idealno pogodni za biciklistički odmor, a na vrhu liste su unutrašnjost Istre, dalmatinski otoci, Lonjsko polje i Baranja u istočnoj Slavoniji. Biciklističke rute sve su bolje označene, a nekoliko lokalnih turističkih organizacija objavilo je biciklističke karte. Iznajmljivanje bicikla jednostavno je u većim jadranskim odmaralištima, ali drugdje može biti teško. Nekoliko lokalnih pansiona počelo je nakupljati bicikle koje njihovi gosti mogu koristiti. Inicijativa pod nazivom Bike & Bed objavljuje niz brošura s pojedinostima o regionalnim biciklističkim itinererima, zajedno s pojedinostima o noćenjima s doručkom prilagođenim biciklistima koji se mogu pronaći na putu.

Na obali, turističke agencije organiziraju rafting niz rijeke Cetinu, jugoistočno od Splita, i rijeku Zrmanju, istočno od Zadra. Sezona raftinga obično traje od svibnja do rujna, iako izleti Zrmanjom mogu biti obustavljeni u srpnju zbog niskog vodostaja.

Zahvaljujući kristalno čistom moru Jadrana i raznolikosti lokalnog morskog života, Hrvatska je u posljednjih nekoliko godina postala jedno od najpopularnijih mjesta za ronjenje na Mediteranu. Sve je veći broj ronilačkih centara duž jadranske obale koji nude tečajeve, vođene ekspedicije i iznajmljivanje opreme. Dva najbolja područja za ronjenje, s čistim morem i bogatim morskim životom, su Kornati u srednjoj Dalmaciji i otok Mljet u blizini Dubrovnika. Oba imaju status nacionalnog parka i ronjenje se ovdje može organizirati samo preko službeno odobrenih operatera. Hrvatska ima dva glavna skijaška područja: Sljeme na Medvednici, nedaleko od Zagreba, i Platak, malo u unutrašnjosti od Rijeke. Iako su oba zabavna mjesta za povremeno skijanje ako već posjećujete Hrvatsku, nijedno se ne isplati planirati. Nadmorske visine preniske su da bi jamčile duga razdoblja odgovarajućeg snježnog pokrivača, a većina Hrvata skijaške izlete tretira kao iznenadni događaj ako je vrijeme dobro.

Tablica 4. Karakteristike ponude športskog turizma po županijama

ŽUPANIJA	KARAKTERISTIKE
----------	----------------

Istarska	Zimski športovi, športovi u vodi, penjanje, bicikliranje, jahanje, golf, ribolov, paragliding
Primorsko-goranska	Planinarenje i šetanje, bicikliranje, športske pripreme, ronjenje, adrenalinski športovi, športovi na snijegu, motocikliranje
Ličko-senjska	Bicikliranje, planinarenje, lov i ribolov, speleoturizam, adrenalinski športovi, paragliding, zimski športovi, športovi u vodi
Zadarska	Bicikliranje, penjanje, speleoturizam, vodeni športovi, planinarenje, jedrenje
Šibensko-kninska	Bicikliranje, veslanje kanua, slobodno penjanje, žičarenje, kajakiranje, planinarenje, ronjenje
Splitsko-dalmatinska	Rafting, veslanje kanua, slobodno penjanje, Trekking, bicikliranje, kajakiranje, paintball, veslanje, ronjenje, jahanje, žičarenje
Dubrovačko-neretvanska	ATV QUAD Safari, bicikliranje, jahanje, kajakiranje, ribolov, ronjenje

Izvor: Rad autora

Hrvatska ima solidnu športsku infrastrukturu, ali s određenim izazovima i potrebama za daljnjim poboljšanjem. Iako postoje moderni objekti, vrhunski stadioni i dobro održavane dvorane, postoje i segmenti u kojima je potrebno ulagati kako bi se dostigla izvrsnost. Infrastruktura je odigrala važnu ulogu u organizaciji međunarodnih događaja i privlačenju športskih turista, no nedostaci u financiranju, održavanju i modernizaciji predstavljaju izazove koji kočje njen puni potencijal. Veći hrvatski gradovi posjeduju impresivne stadione i arene koje mogu ugostiti nacionalna i međunarodna natjecanja, ali neki od njih, poput stadiona Maksimir u Zagrebu, zahtijevaju značajnu obnovu. Poljud u Splitu i Kantrida u Rijeci ostaju kulturna mjesta za nogomet, no i oni se suočavaju s problemima održavanja. Košarkaška dvorana Dražen Petrović u Zagrebu služi za košarkaške turnire i događanja, ali kao i mnoge druge dvorane u Hrvatskoj, suočava se s izazovima u održavanju.

Ljubav prema tenisu vidljiva je kroz teniske centre poput Teniskog centra Stella Maris u Umagu, domaćina Croatia Opena Umag, no većina teniskih centara izvan glavnih turističkih područja nije na svjetskoj razini.

Jadranska obala Hrvatske nudi brojne mogućnosti za vodene športove, ali potrebna su dodatna ulaganja u objekte i opremu kako bi u potpunosti ispunili standarde međunarodnih natjecanja. Jedriličarski klubovi i škole ronjenja smješteni duž obale pružaju turistima i entuzijastima pristup osnovnoj opremi i obuci, no često su ograničeni resursima i kapacitetima.

Zatvorene športske dvorane, poput Arene Zagreb i Spaladium Arene u Splitu, igraju ključnu ulogu u održavanju raznih športskih događaja, ali i ovdje se osjeća potreba za redovitim održavanjem i prilagodbom novim zahtjevima športova. Ove višenamjenske dvorane pružaju mogućnosti za športove kao što su rukomet, košarka, i odbojka, no pitanje financijske održivosti često postavlja izazove.

Upravljanje športskim objektima u Hrvatskoj ključno je za njihovu iskorištenost i održavanje, a odgovornost za upravljanje tim objektima obično je podijeljena između lokalnih vlasti, športskih udruga i privatnih koncesionara. Infrastruktura športskih igrališta u Hrvatskoj, uključujući njihovu opremljenost i raspodjelu unutar urbanih i ruralnih područja, nije ujednačena, a razina opremljenosti varira ovisno o lokaciji i financijskim mogućnostima lokalnih zajednica. Urbanizirana područja poput Zagreba, Splita, Rijeke i Osijeka imaju značajan broj športskih igrališta. U ovim gradovima postoji veći broj višenamjenskih športskih centara, nogometnih terena, košarkaških igrališta, atletskih staza i bazena. Primjerice, Zagreb i Split nude bogatu infrastrukturu za profesionalne športaše i rekreativce, kao i terene za različite športove. Manja mjesta i ruralna područja imaju manji broj športskih igrališta, a ona koja postoje često nisu modernizirana i nemaju potrebne sadržaje. Nerijetko su to samo nogometna igrališta bez dodatnih pratećih sadržaja poput svlačionica ili tuševa.

Hrvatska je mala zelja velikih športaša i športskih uspjeha. Ponosimo se europskim i svjetskim odličjima u raznim športovima. Međutim, turistička zajednica Šibensko-kninske županije treba u promidžbu športskog turizma uključiti svoje olimpijce na čelu sa gospodinom izbornikom vodometne reprezentacije Ivicom Tuckom kroz razne seminare i organizirane turnire, što dosad nije uvrstila u promidžbu športa. Primjerice, kako bi se potencijal Ivica Tucka najbolje iskoristio u promidžbi športskog turizma, treba razmotriti njegovo aktivnije uključivanje u kampanje koje promoviraju Hrvatsku kao destinaciju za športske pripreme, natjecanja i rekreaciju. Vodomet je jako malo zastupljen u promociji turizma, povezivanje s vodometom kao jednim od najuspješnijih športova u Hrvatskoj može doprinijeti privlačenju posebne publike koja cijeni vodene športove, te time obogatiti turističku ponudu zemlje. Usporedno sa razvojem športskog turizma, treba razvijati i zdravstveni turizam koji je jako bitan za zdravstvenu skrb vrhunskih športaša (suvremena medicinska oprema, vrhunski zdravstveni djelatnici, rehabilitacijski centri itd.)

Prema najnovijem istraživanju koje je u lipnju ove godine proveo Središnji državni ured za šport s ciljem izrade Nacionalnog programa športa i procjene razine tjelesne aktivnosti među građanima, otkriveno je da gotovo dvije trećine populacije Hrvatske starije od 15 godina, odnosno čak 62%, uopće ne sudjeluje u športskim, rekreativnim ili drugim oblicima tjelesne aktivnosti. S godinama, ta aktivnost dodatno opada. Samo 38% građana Hrvatske redovito se bavi nekom vrstom tjelesne aktivnosti, pri čemu tek 12% to radi tri do četiri puta tjedno, dok 9% građana to čini pet puta tjedno ili više. Tjelesna aktivnost je češća među stanovnicima većih gradova, visokoobrazovanim osobama u tridesetim godinama koje rade na višim pozicijama i imaju veće prihode, kao i među učenicima i studentima u dobi od 15 do 20 godina. Što se tiče spola, muškarci i žene podjednako sudjeluju u ovim aktivnostima. S godinama se navike mijenjaju, pa stariji građani postaju sve manje fizički aktivni. Najmlađa dobna skupina (15 – 20 godina) značajno je aktivnija, s 72% njih koji se bave tjelesnom aktivnošću barem jednom tjedno. Nasuprot tome, stariji od 60 godina su najmanje aktivni, a 80% njih uopće ne sudjeluje u tjelesnim aktivnostima.

Unatoč ponudi Hrvatske u pogledu športskog turizma, istraživanja pokazuju da šport i rekreacija ne predstavljaju čvrste i vjerodostojne motive za turiste kada odlučuju o putovanju u Hrvatsku za vrijeme odmora. U Jadranskoj Hrvatskoj samo 14,9% ispitanika su označili šport i rekreaciju kao motiv za putovanje u Hrvatsku. U Kontinentalnoj Hrvatskoj situacija je malo bolja, 24,1% ispitanika su označili šport i rekreaciju kao motiv.

Smjernice za budući razvoj športskog turizma Hrvatske:

- Potrebno je dodatno unaprjeđivati postojeću ponudu športskog turizma i uvoditi njezine nove elemente sukladno interesima, pri čemu je potrebno obratiti potrebnu pozornost na raznolikost i kvalitetu ponude športskog turizma
- Kako bi se pružile izvrsne i konkurentne usluge športskog turizma, potrebno je poduzeti poboljšanja za to potrebne infrastrukture
- Smještajni kapaciteti su od velike važnosti za postizanje zadovoljstva turista tijekom boravka, stoga je uvijek važno održavati visoku razinu kvalitete i nastojati je poboljšati, pritom vodeći računa o lokalnom prostoru, atmosferi tijekom boravka i osjećaju ugodnosti, te biti odgovoran prema okolišu
- Posebnu pozornost treba posvetiti razvoju i uvođenju lokalnih proizvoda s posebnom pozornošću na gastronomsku ponudu koja predstavlja kulturnu tradiciju destinacije
- Zaposlenike u športskom turizmu treba educirati i stimulirati za sudjelovanje u programima cjeloživotnog učenja

- Preporuka je uspostaviti čvršću suradnju između nositelja turističke ponude i nadležnih ministarstava kako bi se dobila potrebna potpora (financijska, institucionalna)
- Osim športsko-turističke ponude, važno je osigurati i dodatne sadržaje (zabava, izleti, itd.)
- Bitna je i organizacija priprema športaša
- Formiranje stručno vođenih udruga športskog turizma s različitim sekcijama zaduženim za istraživanje turističkog tržišta i izvještavanje o njegovim nalazima, uspostavljanje partnerstva sa športskim društvima, članstvo u međunarodnim organizacijama, itd.
- Osigurati sredstva dobivena kroz EU projekte koja bi bila usmjerena na izgradnju nove športske (turističke) infrastrukture te po mogućnosti obnovu i poboljšanje postojeće
- Nakon potrebnih poboljšanja kvalitete i raznolikosti, preporuča se težiti profiliranju Hrvatske kao vrhunske destinacije sposobne zadovoljiti specifične potrebe i želje suvremenog turista
- Sve aktivnosti usmjerene na unapređenje postojećih i razvoj novih elemenata športskog turizma moraju biti popraćene odgovarajućim marketinškim aktivnostima

4.2. PONUDA ŠPORTSKO TURISTIČKIH SADRŽAJA

Šibensko-kninska županija pruža odlične uvjete za aktivnosti poput pješaćenja, planinarenja, biciklizma i ronjenja s bocom. No, ovaj kraj nudi mnogo više raznolikosti i uzbuđenja te obilje prilika za aktivan odmor i zabavu. Prirodne ljepote regije pozivaju vas na istraživanje svakog kutka impresivnog brdovitog zaleđa, slikovite obale i očaravajućih osamljenih otoka.

Zaleđe je idealno za sudjelovanje u raznim uzbudljivim športovima na otvorenom i rekreativnim aktivnostima. Njegov brežuljkasti teren, uokviren žuborom kristalno čistih rijeka, pruža savršene uvjete za aktivnosti kao što su vožnja bicikla, jahanje, pješaćenje, planinarenje, kanjoning, penjanje po stijenama, vožnja kanuom, zip lining, vožnja buggyjem i mnoge druge.

Dalmatinsko zaleđe obiluje mirnim oazama smještenim među prekrasnim morem i veličanstvenim planinama. Rijeke poput Krke, Čikole i Cetine, sa svojim dinamičnim tokom, formiraju prekrasna jezera, ribnjake, pritoke, slivove i slapove s čistom slatkom vodom i bogatim ekosustavom. Velike planine, poput Velebita i Dinare, pružaju utočište divljim životinjama i svojim impozantnim masivima dominiraju ovim područjem, stvarajući prirodnu granicu između jadranske obale i zapadne Bosne.

Stjenoviti dinarski planinski lanac čini prirodnu granicu između Hrvatske i Bosne, s brojnim prekrasnim pješačkim stazama i spektakularnim panoramskim pogledima. Najviši vrh Dinara, u obliku kamene ljudske glave, sa svojih 1831 metara najviši je u Hrvatskoj i, zajedno s drugim impresivnim vrhovima, privlači brojne avanturiste koji traže zadivljujuće krajolike i spokojnu osamu. Planina je dom mnogim endemskim i ugroženim vrstama koje nalaze utočište u manje dostupnim dijelovima planinskog lanca. U Šibensko-kninskoj županiji postoji više od 40 pješačkih ruta koje, zahvaljujući svojoj raznolikosti, zadovoljavaju potrebe svih ljubitelja pješčenja i planinarenja. Rute su podijeljene prema težini na lagane, idealne za početnike, srednje teške i teške staze koje će izazvati i iskusnije planinare.

Šibenski arhipelag nudi idealne uvjete za sve vrste ronilačkih aktivnosti, od ronjenja s bocom do ronjenja na dah. Otoci poput Krapnja, Prvića i Zlarina posebno su pogodni za istraživanje morskog života, gdje se u dugačkim plitkim grebenima skrivaju prekrasni koralji i spužve, što je vidljivo i u nazivu otoka Krapanj (otok spužvi). Uz ova područja, ronjenje u kornatskom arhipelagu također je izvanredno, jer pruža priliku za istraživanje netaknute prirode i bogatog ekosustava s veličanstvenim morskim dnom. U Šibensko-kninskoj županiji nalazi se preko 2450 km uređenih biciklističkih staza, koje svojom raznolikošću mogu zadovoljiti i najzahtjevnije bicikliste.

Šibensko-kninska županija pruža izvanredne mogućnosti za slobodno penjanje, savršeno uklopljene u prirodne ljepote Hrvatske. Ova regija je prava destinacija za penjače koji traže avanturu, adrenalin i jedinstvene prirodne pejzaže. Tri glavne destinacije za penjanje u ovoj regiji su kanjon Čikole, planina Promina i otok Zlarin. Svaka od ovih lokacija nudi jedinstvene izazove i iskustva za penjače svih razina, dok istovremeno omogućava uživanje u spektakularnim prizorima i prirodnoj raskoši.

Surferi svih dobnih skupina pronašli su svoj komadić raja na gradskom kupalištu Jadrija, jednoj od omiljenih surferskih destinacija na Jadranu. Umjereni maestral i tramontana ljeti pružaju idealne uvjete za početnike i srednje iskusne surfere, dok u proljeće i jesen jaka bura i srednje jako jugo omogućuju iskusnijim surferima uživanje u adrenalinskim izazovima.

4.3. ŠPORTSKE MANIFESTACIJE

Šibensko-kninska županija organizator je brojnih športskih manifestacija koji privlači posjetitelje i natjecatelje iz cijele Hrvatske i inozemstva, od kojih ću izdvojiti neke.

Košarkaški turnir „Dražen Petrović“ održava se u Šibeniku i posvećen je uspomeni na jednog od najvećih košarkaša svih vremena, Dražena Petrovića. Ovaj memorijalni turnir ima za cilj promovirati košarku među mladima te odati počast Draženovom naslijeđu i njegovom utjecaju na šport. Turnir je pokrenut nakon Draženove tragične smrti 1993. godine, kao način da se očuva njegova ostavština i inspirira mlade generacije košarkaša. Osim odavanja počasti Draženu, turnir ima za cilj promicanje športskog duha, fair-playa i razvoja mladih košarkaških talenata. Turnir obično okuplja mlade košarkaške timove iz Hrvatske i inozemstva, uključujući klubove, školske ekipe i reprezentacije. Natjecanja su podijeljena u različite dobne kategorije, što omogućuje sudjelovanje dječacima i djevojčicama različitih uzrasta. Održava se u Šibeniku, gradu u kojem je Dražen započeo svoju košarkašku karijeru, a glavno mjesto održavanja utakmica je Športski centar Baldekin. Turnir se obično održava tijekom ljeta, iako točan datum može varirati iz godine u godinu. Glavni dio turnira čine košarkaške utakmice između različitih timova, a prateći program često uključuje radionice, seminare i predavanja vezana uz košarku te razne kulturne i zabavne aktivnosti. Često se turniru pridružuju poznati bivši i sadašnji košarkaši koji svojim prisustvom dodatno motiviraju mlade sudionike. Turnir ima veliki društveni i kulturni utjecaj, važan je događaj za lokalnu zajednicu, ali i za širu košarkašku javnost. Promiče športsku kulturu i zdrav način života, a također održava sjećanje na Dražena Petrovića živim, podsjećajući na njegov doprinos športu i njegovu inspirativnu priču. Košarkaški turnir "Dražen Petrović" nije samo športski događaj, već i simbol trajnog naslijeđa velikog športaša. Okupljajući mlade košarkaše iz različitih sredina, turnir potiče razvoj športskih vještina, promiče športske vrijednosti i održava živim sjećanje na Dražena Petrovića, jednog od najvećih športaša u povijesti Hrvatske.

Međunarodni memorijalni vaterpolski turnir „Tomo Udovičić“ za mlađe uzraste održava se na gruškom bazenu od 2011. godine. Turnir se organizira u čast Toma Udovičića, legendarnog trenera iz Dubrovnika i velikog zaljubljenika u vaterpolo, koji je odgojio generacije igrača, od kojih su mnogi postali svjetski prvaci, te državni, europski i olimpijski prvaci. Od svog početka, turnir se održava jednom godišnje u proljeće u Dubrovniku, okupljajući desetke timova iz Hrvatske, Italije, Španjolske, Francuske, Njemačke, Mađarske, Srbije, Crne Gore, Grčke, Slovenije, Nizozemske, kao i iz dalekih zemalja poput Singapura, Australije i Sjedinjenih Američkih Država. Na turniru sudjeluju vaterpolski talenti do 12 godina, a od 2018. godine paralelno se održava i natjecanje za uzrast do 14 godina.

Dinaric Rally tako zvani i „Najteži Europski rally“ održava se ove godine od 08.09.2024. do 14.09.2024. u Kninu te će predstavljati jubilarnu petu godinu organiziranja. Dinaric Rally će i ove godine biti domaćin desecima vrhunskih svjetskih rally raid vozača iz cijelog svijeta. Na više od 1500 kilometara te u okviru 5 iznimno zahtjevnih etapa s preko 1200 brzinskih ispita, najbolji svjetski rally vozači će testirati krajnje granice svojih sposobnosti i izdržljivost svojih snažnih rally vozila. Ova izuzetno uzbudljiva adrenalinska utrka, poznata i kao "Hrvatski Dakar", tutnjat će kroz netaknute predjele Hrvatskih Dinarida. Stroga pravila natjecanja, usmjerena na zaštitu i očuvanje prirode, osiguravaju da najljepši i najranjiviji krajevi Hrvatske ostanu netaknuti. Glavni kamp utrke bit će smješten u Kninu, dok će se pet dnevnih etapa relija voziti kroz tri županije. Osim u kampu relija, gledatelji će moći pratiti utrku na organiziranim punktovima na više atraktivnih lokacija svaki dan. Bit će dostupna i "live tracking" aplikacija za praćenje vozača i same utrke. Ceremonijalni početak, svečano proglašenje pobjednika, dodjela priznanja i zatvaranje utrke održat će se u kampu relija u Kninu.

4.4. ŠPORTSKE ORGANIZACIJE I KLUBOVI

Povijest športa u Šibensko-kninskoj županiji obiluje tradicijom športskih klubova, društava te pojedinaca koji su postali istaknuti promotori županije i Hrvatske zahvaljujući svojim športskim uspjesima. Među njima se ističe Dražen Petrović, legendarni kapetan hrvatske košarkaške reprezentacije. Ključni športski klubovi na području županije uključuju Hrvatski nogometni klub Šibenik, Košarkaški klub Šibenik, Vaterpolo klub Šibenik, Veslački klub Krka, te futsal klubove Crnica, Šibenik 1983. i Kijevo Knin. Nogometni klubovi s dugom tradicijom u županiji koji privlače pažnju su Dinara, DOŠK, Zagora, Rudar i Vodice. U novije vrijeme, značajne uspjehe postižu i manji klubovi i športski kolektivi kao što su karate, taekwondo, atletika, plivanje, gimnastika, boćanje, kuglanje, jedrenje, odbojka, pikado, šah i mnogi drugi.

Šibensko-kninska županija trenutno broji preko 400 registriranih klubova, s najvećim brojem smještenih u gradu Šibeniku te u gradovima Drniš, Vodice i Knin, dok ostali lokalni samoupravni entiteti imaju po oko dvadesetak klubova. Kroz ove klubove, više od 3.500 aktivnih športaša sudjeluje u redovitim natjecateljskim aktivnostima, pri čemu gotovo tri četvrtine čine djeca i mladi mlađi od 18 godina. Postoje i klubovi koji se posvećuju rekreativnom vježbanju, kao i oni koji pružaju podršku osobama s invaliditetom.

Organizacijski, športske organizacije u gradovima i općinama gdje postoje potrebni tehnički uvjeti udružuju se u Zajednice športova. U Šibensko-kninskoj županiji, Zajednice športova djeluju u gradovima Šibenik, Knin, Drniš i Vodice. Strukovni savezi osnivaju se ako u županiji postoji tri ili više klubova istog športa, a

trenutno ih ima 15, uključujući košarkaški, šahovski, planinarski, ribolovni, rukometni, kuglački, boćarski, stolnoteniski, karate, nogometni, auto i karting, pikado, savez osoba s invaliditetom te savez športske rekreacije "šport za sve". Zajednice športova u gradovima te strukovni športski savezi udruženi su u Zajednicu športova Šibensko-kninske županije. U upravljanju športskim aktivnostima ključnu ulogu imaju upravljački kadrovi udruga i klubova. Trenutno, više od 400 trenera pruža svoje stručne usluge, educirajući se i usavršavajući kroz svoje matične klubove ili samostalno. Većina trenera radi volonterski, dok je oko 10% profesionalno angažirano.

4.5. PREDUVJETI ZA RAZVOJ ŠPORTSKOG TURIZMA U ŠIBENSKO-KNINSKOJ ŽUPANIJI

4.5.1. PONUDA SMJEŠTAJA

Analiza ponude smještaja temelji se prema podacima iz eVisitora, informacijskog sustava za prijavu i odjavu turista, kao i drugih informacija o smještajnim objektima. U Šibensko-kninskoj županiji registrirano je ukupno 14.878 smještajnih objekata koji zajedno nude kapacitet od 100.992 ležaja. Najveća koncentracija smještajnih objekata i ležajeva nalazi se u pirovačko-murterskoj regiji, dok vodičko-tribunjska i primoštensko-rogoznička regija slijede po broju smještajnih kapaciteta. Kao što je često slučaj, smještajni kapaciteti su uglavnom koncentrirani u priobalnim područjima, dok je zaobalje, unatoč velikom potencijalu za decentralizaciju i razvoj turizma, marginalizirano. Podaci pokazuju da su smještajni kapaciteti na području županije većinom otvoreni tijekom cijele godine, što predstavlja prednost za produljenje turističke sezone. Najveći broj sezonskih smještajnih objekata nalazi se u kninskoj regiji, dok šibenska regija bilježi najveći udio sezonskih kapaciteta zbog većeg broja hotela koji ne rade tijekom zime zbog nerentabilnosti. Iako sezonalnost objekata može smanjiti operativne troškove, povećanje dostupnosti smještajnih kapaciteta tijekom cijele godine, uz kvalitetan smještaj i bogatu dodatnu ponudu, ključno je za produljenje turističke sezone i povećanje prihoda od turizma.

Gotovo polovica svih smještajnih objekata u županiji kategorizirana je s tri zvjezdice, a kada se isključe nekomercijalni oblici smještaja, taj udio raste na 85,1 %. Najveća koncentracija objekata niže kvalitete nalazi se u brodaričko-grebaštičkoj regiji, dok se objekti više kvalitete najviše nalaze u drniškoj regiji, zahvaljujući visoko kvalitetnim seosko-turističkim imanjima. Podaci o kvaliteti smještaja pokazuju da zapadni dio priobalja županije uglavnom nudi smještajne objekte niže kategorije, što privlači masovni turizam i veći broj posjetitelja. Središnji i istočni dio priobalja imaju raznovrsniju ponudu smještajnih

kapaciteta različitih kvalitativnih kategorija. Zaobalje županije karakterizira mali broj smještajnih objekata niže kvalitete, osim drniške regije koja se izdvaja boljom kvalitetom smještaja u odnosu na ostatak zaobalja.

Prema strukturi smještajnih objekata, najzastupljeniji su oni u domaćinstvima, s udjelom od 43,9%. Zbog visokog udjela nekomercijalnog smještaja, koji nije direktno namijenjen turistima, postoji veliki potencijal za kvantitativno širenje turističke ponude. Županija se može opisati kao područje usmjereno na smještaj u kućanstvima i apartmanima, s najvećim udjelom ove vrste smještaja u središnjem i istočnom priobalju. Drniška i kninska regija su jedine koje imaju značajniji udio drugih vrsta smještaja, iako se radi o malom broju jedinica. Hotelski smještaj je koncentriran u tradicionalnim turističkim destinacijama poput Murtera, Šibenika i Vodica, dok su kampovi najzastupljeniji u poznatim kamping destinacijama poput pirovačko-murterske i brodaričko-grebašičke regije te uz Prokljansko jezero. Kamping infrastruktura nije razvijena u zaobalju županije.

Smještajni kapaciteti u domaćinstvima čine glavni komercijalni smještajni segment u županiji, s najvećom koncentracijom u priobalnim regijama, posebno u vodičko-tribunjskoj, primoštensko-rogozničkoj i pirovačko-murterskoj regiji. Seosko-turistička imanja, koja su nositelji ruralnog turizma i agroturističke ponude, smještena su u drniškoj regiji koja se ističe kao područje s najvećim potencijalom za razvoj ruralnog turizma. Zaobalje Šibensko-kninske županije pruža veliki potencijal za produljenje turističke sezone i turističke ponude, te bi razvoj smještaja na seosko-turističkim imanjima trebao biti glavni cilj. U priobalju i bližem dijelu zaobalja postoje seosko-turistička imanja koja trenutno pružaju samo ugostiteljske usluge, te ih treba poticati na razvoj smještajnih kapaciteta. Šibenski otoci mogu značajno profitirati kroz razvoj seosko-turističkih imanja, posebno uz implementaciju aktivnog odmora poput ribolova, gastronomske ponude i agroturističkog smještaja. Apartmanski smještaj prevladava u pirovačko-murterskoj regiji gdje je smješteno više od polovine ove vrste objekata, dok je zaobalje slabo razvijeno u tom kontekstu. Kategorija ostalog smještaja uključuje različite alternativne oblike smještajnih kapaciteta, što pokazuje širinu smještajne ponude određene regije, a najveći udio ove vrste smještaja nalazi se u pirovačko-murterskoj regiji. Nekomercijalni smještaj, koji uključuje vikendice te kuće i stanove lokalnog stanovništva, najviše je prisutan na otoku Murteru i u Gradu Vodicama te predstavlja potencijal za proširenje turističke ponude smještaja. Pirovačko-murterska regija izdvaja se kao područje s najbogatijom ponudom turističkog smještaja u županiji, dok je šibenska regija odmah iza nje.

4.5.2. KLIMATSKI UVJETI

Klimatske karakteristike Šibensko-kninske županije, koje uključuju umjereno toplu kišnu klimu s podtipovima sredozemne klime uz obalu te umjereno toplu vlažnu klimu s toplim ili vrućim ljetima u unutrašnjosti, iznimno su pogodne za razvoj turizma i turističkih aktivnosti. Prosječna ljetna temperatura od 25 °C, uz manje ljetne oborine, čini ovu regiju vrlo privlačnom za športsko-rekreacijske aktivnosti na kopnu i moru. Kišnije razdoblje može ograničiti vanjske turističke aktivnosti, ali ne sprječava mogućnosti za kulturni turizam i druge oblike turizma koji ne ovise o vremenskim uvjetima. Ljetna relativna vlažnost zraka, koja se kreće između 55-60 %, stvara ugodne vremenske uvjete, dok umjereni osvježavajući vjetrovi znatno pridonose ugodnosti boravka u obalnim i otočnim područjima. Područje oko Šibenika ubraja se među najsunčanije dijelove Hrvatske, što pozitivno utječe na turističku aktivnost i naglašava važnost klimatskih uvjeta za turizam s estetskog aspekta. Zimski mjeseci karakteriziraju hladnoća i svježina, dok su proljetni i ljetni mjeseci ugodno topli, s vrlo vrućim popodnevim u srpnju i kolovozu. Uvažavajući osjećaj ugodnosti kao ključnu potrebu turista, organizacija turističkih aktivnosti, posebno onih koje ovise o vremenskim prilikama, optimalna je od svibnja do rujna, uz mogućnost proširenja sezone na travanj i listopad..

4.5.3. PROMETNA POVEZANOST I PROMETNA INFRASTRUKTURA

Šibensko-kninska županija se nalazi u umjereno povoljnom geoprometnom položaj se temelji na postojećim pomorskim, cestovnim i željezničkim mrežama. Cestovna mreža je najvažnija za turizam, jer čak dvije trećine turista koristi automobil za dolazak u Hrvatsku.

Ključna cesta za razvoj turizma u Šibensko-kninskoj županiji je autocesta A1 Zagreb - Split (od čvora Pirovac do čvora Vrpolje). Sekundarne važne prometnice uključuju Jadransku turističku cestu, te državne ceste D1 (Knin - Kijevo), D56 (Skradin - Drniš), D58 (Šibenik - Vrpolje) i D27 (Grabovci - Šibenski most). Jadranska turistička cesta je posebno važna jer dužobalno povezuje sve turističke destinacije i često se koristi tijekom boravka turista.

Međutim, tijekom turističke sezone cesta je preopterećena, što uzrokuje probleme s protočnošću prometa. Ovi problemi mogli bi se riješiti modernizacijom prometne infrastrukture, poput bolje signalizacije i kružnih tokova. Većina turističkih destinacija u Šibensko-kninskoj županiji pristupačna je putem državnih cesta, što predstavlja prednost, dok je nedostatak slabija povezanost između obale i zaobalja. Izgradnjom brze ceste Šibenik - Knin mogao bi se riješiti ovaj problem. Trenutna prometna infrastruktura ograničava razvoj turizma u unutrašnjosti županije, što također ograničava mogućnosti za produljenje turističke sezone.

Zračni prijevoz postaje sve važniji, s obzirom na blizinu dviju međunarodnih zračnih luka u Splitu i Zadru koje omogućuju dobru povezanost s ostatkom Europe. Međutim, nedovoljna iskorištenost tih zračnih luka i nedostatak suradnje za poboljšanje zračne povezanosti s glavnim emitivnim tržištima predstavljaju problem. Posebno je izražena loša povezanost zračnih luka s turističkim destinacijama unutar same županije, što bi se moglo riješiti organizacijom javnog prijevoza od zračnih luka do turističkih terminala u Šibensko-kninskoj županiji. Planovi za izgradnju zračne luke u Pokrovniku postoje, ali je njihova realizacija neizvjesna. Potrebno je uspostaviti izravnu suradnju između turističkih organizacija i avioprijevoznika radi jače promocije regionalne destinacije, što bi moglo privući više turista u Šibensko-kninsku županiju.

Željeznički promet u županiji nije dovoljno razvijen; trenutno stanje karakterizira zastarjela infrastruktura, loša opremljenost, mali kapaciteti i dugotrajna putovanja, što smanjuje interes turista za ovaj oblik prijevoza. Obnova pruge i elektrifikacija mogli bi poboljšati brzinu i kvalitetu usluga te povećati broj putnika, istovremeno rasteretivši druge prometnice, posebno tijekom turističke sezone.

Slika 7. Prometni sustav Šibensko-kninske županije

Izvor: https://www.sibensko-kninska-zupanija.hr/upload/stranice/2016/07/2016-07-19/214/Masterplan_turizma_SKZ_2.pdf

4.5.4 ŠPORTSKA INFRASTRUKTURA

Grad Šibenik raspolaže raznovrsnim športskim i rekreativnim građevinama, uključujući prostore za izvođenje športskih i rekreativnih aktivnosti, dječja igrališta, vanjska igrališta za rekreaciju, te dvorane za obrazovne aktivnosti i športska natjecanja. Ove športske građevine pod vlasništvom su Grada Šibenika i iznajmljuju se za potrebe provođenja aktivnosti športa i rekreacije. Dvorane koje se koriste za potrebe osnovnoškolskog i srednjoškolskog tjelesnog odgoja, klupskih aktivnosti i natjecanja variraju ovisno o kategoriji. Temeljem Odluke osnivanja Javne ustanove „Športski objekti Šibenik“, Grad Šibenik je osnovao javnu ustanovu koja upravlja športskim objektima i obavlja športsku djelatnost. Ova javna ustanova upravlja športskim objektima, provodi športsku obuku i rekreaciju. Osim navedenih aktivnosti, ustanova može obavljati i druge poslove u skladu s djelatnostima upisanim u sudski registar i Statutom. Godišnji plan i program rada ustanove predstavlja Upravno vijeće prema prijedlogu ravnatelja. Javna ustanova "Športski objekti Šibenik" rukovodi sa šest športskih i rekreativnih objekata pod vlasništvom Grada Šibenika. Prema športskom informacijskom sustavu, trenutno su registrirane dvije športske građevine zatvorenog tipa: športska dvorana Baldekin (s parketom) i zatvoreni bazen Crnica (s vodom). Očekuje se da će uskoro biti evidentirani i preostali športski objekti pod upravljanjem Javne ustanove "Športski objekti Šibenik".

Športska dvorana "Baldekin" izgrađena je i puštena u rad 1973. godine. Dvorana može primiti 1.000 gledatelja. Kao ključni centar športskih aktivnosti u Šibeniku, dvorana je domaćin većine značajnih športskih uspjeha, uključujući mušku i žensku košarku, odbojku, mali nogomet i druge dvoranske športove. Prije nekoliko godina, unutar kompleksa športske dvorane uspostavljen je memorijalni centar Dražen Petrović s vanjskim košarkaškim igralištem. Grad Šibenik je 2015. godine, uz pomoć bespovratnih sredstava Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, ostvario projekt energetske obnove športske dvorane. Uz poboljšanje energetske učinkovitosti objekta, dvorana je dobila i novi vanjski izgled. Projektne aktivnosti uključivale su zamjenu vrata i prozora, obnovu fasadnih zidova, sanaciju ravnog krova, obnovu podloge dvorane te renovaciju pomoćnih prostorija.

Bazeni Crnica jedini su objekt u Šibensko-kninskoj županiji namijenjen specifičnim kategorijama vodenih športova. Kompleks se sastoji od otvorenog i zatvorenog bazena. Otvoreni bazen, koji je u funkciji od 1960. godine, potpuno je obnovljen 2009. godine uoči svjetskog juniorskog prvenstva održanog u Šibeniku. Rekonstrukcija objekta financirana je iz proračuna Grada Šibenika. Otvoreni bazen zadovoljava tehničko-tehnološke uvjete, uključujući dogrijavanje i rasvjetu, te ima dimenzije 50x25x2,20 metara, što je u skladu s olimpijskim standardima i standardima svjetskih prvenstava.

Zatvoreni bazen, dimenzija 33x25x2,20 metara, namijenjen je športskim natjecanjima, posebno vaterpolu. Izgrađen je 2005. godine u potpunosti sredstvima Grada Šibenika i ima kapacitet od oko 400 sjedećih mjesta. Oba bazena ispunjavaju tehničke uvjete za održavanje vaterpolskih i plivačkih natjecanja. Kroz cijelu godinu, bazene koristi preko 570 korisnika, uključujući rekreativne i športske plivače, vaterpoliste, športske udruge invalida, građane i povremene korisnike.

Športski centar "Miminac" izgrađen je 1934. godine kao športska dvorana sa svlačionicama, prvobitno namijenjena društvu "Sokol". Osim tjelesnih aktivnosti, dvorana je služila i za razne športske priredbe, te kulturna događanja poput dramskih, plesnih i glazbenih predstava. U tu svrhu, u glavnoj dvorani izgrađen je balkon za gledatelje. Tijekom 1950-ih dodano je novo krilo za stambene i administrativne svrhe te vanjsko igralište, što je predstavljalo značajan korak u modernizaciji športskih aktivnosti u Šibeniku. Glavni dio športske dvorane "Miminac" čini dvorana s 250 m² korisnog prostora, popraćena svlačionicama, pomoćnom dvoranom i sanitarnim čvorom. Grad Šibenik je 2016. godine, uz pomoć bespovratnih sredstava Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, proveo projekt energetske obnove dvorane. Uz unaprjeđenje energetske učinkovitosti, dvorana je također dobila novi vanjski izgled. Projektne aktivnosti obuhvatile su investicije u novo krovništvo, vanjsku oblogu, fasadu i stolariju, kao i građevinsko-obrtničke radove koji su obnovili prizemlje. Također su provedene zamjene elektro, strojarskih, vodovodnih i kanalizacijskih instalacija. Obnova je uključila i pet novih svlačionica te malu dvoranu za tjelesni odgoj osnovnoškolaca. Dvoranu koriste skoro svi manji klubovi u Šibeniku, uključujući gimnastičare i rekreativce, za svoje treninge i aktivnosti.

Stadion "Šubićevac" je višenamjenski športski objekt smješten u naselju Šubićevac u Šibeniku. Gradnja stadiona započela je godinu dana nakon završetka Drugog svjetskog rata, a radovi su se odvijali zahvaljujući dobrovoljnom radu građana. Početni radovi uključivali su izgradnju nogometnog igrališta s pripadajućim betonskim tribinama, atletskom stazom, pomoćnim igralištima za tenis, košarku i odbojku te svlačionicama. Prva faza radova, koja je uključivala nogometno igralište, betonski ogradni zid i tribine sa 640 sjedećih mjesta, završena je za dvije godine. Radovi na uređenju stadiona nastavljeni su 1951. godine i trajali su do 1955. godine. U tom razdoblju izvršena je drenaža igrališta, postavljena kanalizacijska mreža, hidranti i proširene tribine za dodatnih 1.360 sjedećih mjesta. Stadion je dovršen 1959. godine postavljanjem zelene površine, izgradnjom atletske staze, ograde i pomoćnih terena. Veće nadogradnje i rekonstrukcije provedene su krajem 1970-ih godina, te 2000. godine kada su postavljene sjedalice na zapadnoj tribini, i 2007. godine kada je postavljen semafor. Stadion "Šubićevac" koristi isključivo HNK "Šibenik".

Športsko-rekreacijski centar "Ljubica" Crnica obuhvaća borilačku dvoranu "Ljubica" Crnica i igralište "Crnica". Borilačka dvorana je nastala na temeljima bivše kuglane, koja je 2005. godine preuređena u prostor za borilačke športove. S obzirom na rastuće potrebe stanovništva za novim športskim aktivnostima, ukazala se potreba za funkcionalnim prostorima za tjelesne aktivnosti. Danas dvorana služi za gotovo sve borilačke športove u Šibeniku i koristi je oko 250 korisnika, uključujući polaznike škole nogometa. Te godine dvorana je također preuređena, što je uključivalo zamjenu parketa. Radove je koordinirala Javna ustanova Športski objekti. Dio SRC "Ljubica" je i asfaltno igralište dimenzija 40x20 metara s betonskim tribinama i reflektorima, koji su u funkciji od 2017. godine. Koriste ga škole nogometa, košarkaški klubovi i građani za rekreativne aktivnosti. Travnato igralište pored betonskog igrališta služi za pripreme članova nogometnog kluba "Šubićevac".

Osim objekata kojima upravlja JU Športski objekti Šibenik, grad Šibenik ima brojne otvorene i zatvorene prostore te šetnice za športsko-rekreativne aktivnosti:

1. Teniski tereni "Šubićevac" – Njihova izgradnja završena je 1989. godine, kada su predani na korištenje lokalnom teniskom klubu. Teniski tereni "Šubićevac" imaju deset zemljanih terena, od kojih su tri opremljena rasvjetom (renovirani 2015. godine). Nekada su ih koristila četiri teniska kluba, a danas ih koriste dva. Tereni su namijenjeni registriranim igračima i rekreativcima, a često se na njima održavaju županijski i regionalni turniri
2. Objekt - dom VK "Krka" – Prema evidenciji vlasništva, građevinom rukovodi VK "Krka".
3. Sokolarska dvorana "Mandalina" - najstariji objekt namijenjen tjelovježbi u Šibeniku. Smještena je u blizini luke Mandalina. Prije Drugog svjetskog rata, dvorana je bila u punoj funkciji te se koristila za športske aktivnosti, ples i zabavu. Nakon rata, građevina je zapuštena, a jedan dio je korišten kao stambeni prostor. Građevina je pretrpjela veliku štetu tijekom Domovinskog rata i više nije pogodna za športske aktivnosti. Danas zgradu koristi Konzervatorski zavod, a pod vlasništvom je Grada Šibenika
4. Kuglana "Šubićevac" s bočalištem - pod vlasništvom je Grada Šibenika. Građevina je 2011. godine predana na upravljanje Kuglačkom klubu "Šibenik". Iste godine, zgrada je potpuno obnovljena i opremljena te je dobila licencu za održavanje natjecanja prema pravilima Hrvatskog i Međunarodnog kuglačkog saveza. Uz kuglanu se nalazi i vanjsko igralište za boćanje. Korisnici su športaši i rekreativci

5. Trim-staza "Šubićevac" - izgrađena je 2004. godine i ima dvije duljine: 550 metara i 1.280 metara. Kraća staza i dalje je u funkciji, dok je duža zatvorena zbog nedostatka interesa korisnika i visokih troškova održavanja. Trim-stazom upravlja Javna ustanova "Priroda" Šibensko-kninske županije, a koriste je športaši i rekreativci svih dobnih skupina
6. Park šuma "Šubićevac" - U blizini trim-staze "Šubićevac" nalazi se pet različitih sprava za vježbanje na otvorenom namijenjenih športašima i rekreativcima
7. Ostalo - U Šibeniku postoji niz športskih i rekreativnih objekata pod vlasništvom pravnih i privatnih osoba, s uređenim pravnim odnosima između javnih i/ili privatnih tijela. Interesne skupine mogu koristiti vanjska igrališta srednjih škola, komercijalne nogometne terene i kaveze za nogomet, rekreativno igralište na Vidicima, kao i privatne športsko-rekreativne centre i dvoranske prostore.

Športašima u Kninu dostupni su razni športski objekti, uključujući glavno i pomoćno igralište NK Dinara, betonsko malonogometno igralište, teniske terene, igralište s umjetnom travom, malu dvoranu Saveza športova Grada Knina, boćarsko igralište, športsku dvoranu u Golubiću, te malonogometno betonsko igralište u Golubiću. Također su tu dvorana osnovne škole "Domovinske zahvalnosti", nogometno i košarkaško igralište pri istoj školi, betonsko igralište pri OŠ "Dr. Franje Tuđmana" s malom dvoranom za trening, dvorana srednje škole "Lovre Montija", malonogometno betonsko igralište uz srednje škole, dvorana za trening atletičara i skakalište za skok u dalj na nogometnom igralištu NK Dinara. Trenutno stanje ovih športskih objekata nije zadovoljavajuće i svi zahtijevaju sanaciju.

Športske aktivnosti u Šibensko-kninskoj županiji provode se kroz športske udruge i klubove, koji su odgovorni za organizaciju natjecateljskih i rekreativnih aktivnosti, kao i športskih aktivnosti za osobe s invaliditetom. Financiranje i provođenje tih aktivnosti predstavlja važan aspekt rada jedinica lokalne samouprave u županiji. Za sustavno provođenje športskih aktivnosti potrebna je adekvatna športska infrastruktura koja zadovoljava športske i sigurnosne standarde. Trenutno, Šibensko-kninska županija nema dovoljno odgovarajućih uvjeta za organizirano bavljenje športom na postojećoj razini, što zahtijeva kontinuirana ulaganja u održavanje postojeće infrastrukture, kao i izgradnju ili prilagodbu nove. Ponuda športsko-rekreacijskih sadržaja uglavnom je koncentrirana u priobalnim područjima, pri čemu se u Gradu Šibeniku nalazi oko četrdeset športskih objekata. U Kninu je izgrađena nova atletska staza, jedina takva u županiji, dok je u Vodicama u tijeku izgradnja športske dvorane te uređenje športskog rekreacijskog centra Račice. Prostorni plan Šibensko-kninske županije prepoznaje važnost razvoja športsko-rekreacijskih površina, definirajući različite zone koje će se urediti za tu namjenu. Planom je predviđeno osiguranje

površina za športske i rekreacijske sadržaje unutar građevinskih područja naselja ili izdvojenih zona. Strategija razvoja športa Grada Šibenika uključuje izgradnju Zone športa i rekreacije na Jamnjaku, na prostoru bivšeg vojnog objekta od 14 hektara. Iako većina predviđenih zona još nije realizirana, očekuje se da će novi sadržaji u tim područjima povećati atraktivnost i dopuniti postojeću športsku infrastrukturu u nadolazećem razdoblju.

4.6. SWOT ANALIZA

Tablica 5. SWOT analiza športskog turizma Šibensko-kninske županije

SNAGE	SLABOSTI
Geografska i klimatska prednost	Nedostatak športske infrastrukture
Prirodne i kulturne privlačnosti	Nedovoljna prometna povezanost
Potencijal za razvoj posebnih oblika turizma	Sezonalnost turističke ponude
Raznovrsna smještajna ponuda	Operativni troškovi i nerentabilnost
PRILIKE	PRIJETNJE
Razvoj ruralnog turizma	Preopterećenost prometnica
Produljene turističke sezone	Klimatski rizici
Poboljšanje prometne infrastrukture	Nedostatak financijskih sredstava
Bolja povezanost sa zračnim lukama	Konkurencija drugih destinacija

Izvor: Rad autora

5. ZAKLJUČAK

Športski turizam je jedan od najbrže rastućih sektora u turizmu, jer sve veći broj turista pokazuje interes za športske aktivnosti tijekom putovanja, bilo da su same športske aktivnosti glavni cilj putovanja ili ne. Postao je sve popularniji način za pojedince da istražuju nova odredišta, upoznaju različite kulture i uključe se u aktivnosti povezane sa športom. Također ima značajne gospodarske i društvene koristi, promičući regionalna poduzeća i stvarajući prihode za odredište, dok istodobno potiče osjećaj zajednice i povećava dobrobit uključenih pojedinaca.

Kao i kod svake vrste turizma, športski turizam ima niz pogodnosti i prednosti. Dok je možda najočiglednija gospodarska prednost turizma, postoje i pozitivni društveni učinci. Športski turizam može promicati društveno i gospodarsko djelovanje, ubrzava razvoj i može ostaviti dugotrajno pozitivno nasljeđe. Iako postoji mnogo pozitivnih učinaka športskog turizma, također je važno naglasiti da postoji i niz negativnih učinaka.

Hrvatska je sve raznovrsnija destinacija za športski turizam, s mnoštvom aktivnosti na otvorenom, od planinarenja u unutrašnjosti do ronjenja Jadranom. Hrvatski ekipni i pojedinačni športovi zauzimaju važan položaj u društvu, ne samo zbog značajne uloge koju su igrali u jačanju nacionalnog prestiža u inozemstvu. Hrvatska ima solidnu športsku infrastrukturu, ali s određenim izazovima i potrebama za daljnjim poboljšanjem. Iako postoje moderni objekti, vrhunski stadioni i dobro održavane dvorane, postoje i segmenti u kojima je potrebno ulagati kako bi se dostigla izvrsnost. Unatoč ponudi Hrvatske u pogledu športskog turizma, istraživanja pokazuju da šport i rekreacija ne predstavljaju čvrste i vjerodostojne motive za turiste kada odlučuju o putovanju u Hrvatsku za vrijeme odmora.

Šibensko-kninska županija pruža odlične uvjete za aktivnosti poput pješaćenja, planinarenja, biciklizma i ronjenja s bocom. No, ovaj kraj nudi mnogo više raznolikosti i uzbuđenja te obilje prilika za aktivan odmor i zabavu. Prirodne ljepote regije pozivaju vas na istraživanje svakog kutka impresivnog brdovitog zaleđa, slikovite obale i očaravajućih osamljenih otoka. Šibensko-kninska županija organizator je brojnih športskih manifestacija koji privlači posjetitelje i natjecatelje iz cijele Hrvatske i inozemstva. Gledajući povijest športa u Šibensko-kninskoj županiji, možemo reći da se ona ponosi tradicijom svojih športskih klubova i društava, kao i pojedinaca koji su postali promotori županije i Hrvatske zahvaljujući svojim športskim uspjesima. Što se tiče preduvjeta za razvoj športskog turizma na području Šibensko-kninske županije, pomoću SWOT analize opisali smo snage, slabosti, prilike i prijetnje. Snage obuhvaćaju geografsku i klimatsku prednost, prirodne i kulturne privlačnosti, potencijal za razvoj posebnih oblika turizma i raznovrsnu smještajnu

ponudu. Slabosti obuhvaćaju nedostatak športske infrastrukture, nedovoljnu prometnu povezanost, sezonalnost turističke ponude i operativne troškove i nerentabilnost. Prilike obuhvaćaju razvoj ruralnog turizma, produljenje turističke sezone, poboljšanje prometne infrastrukture i bolju povezanost sa zračnim lukama. Prijetnje obuhvaćaju preopterećenost prometnica, klimatske rizike, nedostatak financijskih sredstava i konkurenciju drugih destinacija.

Zaključno, Šibensko-kninska županija ima puno prostora za napredak u razvoju športskog turizma te ima veliki potencijal.

6. LITERATURA

1. Heather J. Gibson ,Sport tourism: An introduction to the Special Issue, https://www.researchgate.net/profile/HeatherGibson/publication/233036468_Moving_beyond_the_what_is_and_who_of_sport_tourism_to_understanding_why/links/5631388308ae0530378d155a/Moving-beyond-the-what-is-and-who-of-sport-tourism-to-understanding-why.pdf
2. Cimerfraj, <https://www.cimerfraj.hr/ideje/sportski-turizam>
3. Mato Bartoluci, Sanela Škorić, Zrinka Starešinić: Sport tourism offer in Croatia, https://www.researchgate.net/publication/317167871_SPORTS_TOURISM_OFFER_IN_CROATIA_Sports_tourism_offer_in_Croatia
4. Roberto Ciampicacigli, Simona Maresca: The Metalanguages between Sport and Tourism, <https://symphonya.unicusano.it/article/view/2004.2.05ciampicacigli.maresca/8762>
5. Verka Jovanović: Tematski turizam, <https://singipedia.singidunum.ac.rs/izdanje/40814-tematski-turizam>
6. Bartoluci, M. i Škorić, S. (2009): Menadžment sportskog i nautičkog turizma
7. Bartoluci, M., Andrijašević, M., Andrijašević, S., Omrčen D. (2004): Menedžment u sportu i turizmu
8. Wojciech Ratkowski, Jadwiga Ratkowska: Sports events as a determinant of sport tourism, <https://www.balticsportscience.com/cgi/viewcontent.cgi?article=1578&context=journal>
9. Svjetska turistička organizacija, <https://www.unwto.org/sport-tourism>
10. Lucid travel, <https://www.lucidtravel.com/media/emerging-trends-in-sports-tourism-what-to-expect-in-2024/104>
11. Sonia Lohana, Muhammad Imran, Ahmed Harouache, Aysha Sadia, Zahoor Ur Rehman: Impact of environment, culture, and sports tourism on the economy: a mediation-moderation model, <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/1331677X.2023.2222306>
12. Uwe Peter Hermann: The social impacts of events and sport tourism, https://www.researchgate.net/figure/The-social-impacts-of-events-and-sport-tourism_tbl1_236656471

13. Tunde Mate: Social perception and support – An international sports event from the perspective of the residents of the host city,
https://www.researchgate.net/publication/365739526_Social_perception_and_support_-_An_international_sports_event_from_the_perspective_of_the_residents_of_the_host_city
14. Giovanni Raso, Domenico Cherubini: The sport tourism and regional economic development: A systematic review, <https://sjsp.aearedo.es/index.php/sjsp/article/view/socioeconomic-impact-sporting-event-tourism-region-review/98>
15. Službena stranica Šibensko-kninske županije, <https://www.sibensko-kninska-zupanija.hr/upload/informacije/2952/prilog2analizastanjaibensko-kninskeupanijenact.pdf>
16. Wikipedia, https://hr.wikipedia.org/wiki/%C5%A0ibensko-kninska_%C5%BEupanija
17. Republika Hrvatska, Ministarstvo gospodarstva, <https://investcroatia.gov.hr/en/county-stats/sibenik-knin-county/>
18. Službena stranica Šibensko-kninske županije, https://www.sibensko-kninska-zupanija.hr/upload/stranice/2016/07/2016-07-19/214/Masterplan_turizma_SKZ_2.pdf
19. Službena stranica Šibensko-kninske županije, <https://www.sibensko-kninska-zupanija.hr/upload/stranice/2019/11/2019-11-11/305/planrazvojaibensko-kninskeupanijezarazdoblje2021-2027godine.pdf>
20. Dalmacija Šibenik, <https://www.dalmatiasibenik.hr/hr/dozivi/aktivni-odmor/>
21. Rough guides, <https://www.roughguides.com/croatia/sports-outdoor-activities/>
22. Hrvatska.eu, <https://www.croatia.eu/index.php/en/home-en/society-and-way-of-life/sport>
23. Vedran Milojica, Jelena Tepavčević, Danijel Drpić: An insight into the state of sport tourism offer of Republic of Croatia,
https://www.researchgate.net/publication/353104055_AN_INSIGHT_INTO_THE_STATE_OF_SPORT_TOURISM_OFFER_OF_REPUBLIC_OF_CROATIA
24. Republika Hrvatska, Ministarstvo turizma i sporta, <https://mint.gov.hr/news-11455/tourism-sports-minister-wants-to-use-euro-2024-to-additionally-promote-croatia/23879>

25. Službena stranica Grada Šibenika,

<https://www.sibenik.hr/upload/dokumenti/2021/Strategija%20razvoja%20sporta%20i%20sportske%20infrastrukture%20grada%20C5%A0ibenika%202020-2027.pdf>

26. Službena stranica Grada Knina, <https://knin.hr/wp-content/uploads/2019/02/Strategija-razvoja-Grada-Knina-1.pdf>

27. TicketingHub, <https://www.ticketinghub.com/blog/what-is-special-interest-tourism>

28. Ministarstvo turizma i športa Republike Hrvatske, <https://mint.gov.hr/UserDocsImages//dokumenti-sdus/analize//Rezultati%20istra%20C5%BEivanja%20o%20sportskoj%20i%20rekreacijskoj%20aktivnosti.pdf>

POPIS SLIKA

Slika 1. Raspored korisnika usluga športskog turizma prema intezitetu, str. 4.

Slika 2. Položaji športskih turista, str. 5.

Slika 3. Zemljopisni položaj Šibensko-kninske županije, str. 10.

Slika 4. Broj stanovnika naselja, Šibensko-kninska županija, 2011. godina, str. 12.

Slika 5. Gustoća naseljenosti po naseljima, Šibensko-kninska županija, 2011. godina, str. 13.

Slika 6. Prostorni raspored zaštićenih područja prirode i predloženih područja za zaštitu u Šibensko-kninskoj županiji, str. 16.

Slika 7. Prometni sustav Šibensko-kninske županije, str. 26.

POPIS TABLICA

Tablica 1. Pozitivni i negativni gospodarski utjecaji športskog turizma na destinaciju, str. 8.

Tablica 2. Pozitivni i negativni društveni utjecaji športskog turizma na destinaciju, str. 9.

Tablica 3. BDP i populacija (2021.), str. 14.

Tablica 4. Karakteristike ponude športskog turizma po županijama, str. 18.

Tablica 5. SWOT analiza športskog turizma Šibensko-kninske županije, str. 27.

SAŽETAK

Športski turizam je jedan od najbrže rastućih sektora u turizmu, šport je postao odlučujući čimbenik pri odabiru destinacije za putovanje. Istraživanje rada usredotočeno je na stanje i mogućnosti razvoja športskog turizma u Šibensko-kninskoj županiji. Stanje je opisano trenutnom ponudom športsko turističkih sadržaja, športskim manifestacijama te športskim klubovima i organizacijama. Mogućnosti razvoja športskog turizma u Šibensko-kninskoj županiji opisane su preduvjetima razvoja. Preduvjeti obuhvaćaju smještajne kapacitete i turističku infrastrukturu, klimatske uvjete, prometnu povezanost i prometnu infrastrukturu te športsku infrastrukturu. Rad također istražuje športski turizam općenito, to uključuje njegovo pojmovno određenje, oblike, povijest, razvoj te gospodarske i društvene utjecaje. Također, manjim dijelom istražuje se trenutno stanje športskog turizma u Republici Hrvatskoj.

KLJUČNE RIJEČI: turizam, športski turizam, turisti, Šibensko-kninska županija, Hrvatska

SUMMARY

Sports tourism is one of the fastest growing sectors in tourism, sports has become a decisive factor when choosing a travel destination. The research of the work is focused on the state and possibilities of the development of sports tourism in Šibenik-Knin County. The situation is described by the current offer of sports tourism content, sports events and sports clubs and organizations. The possibilities for the development of sports tourism in Šibenik-Knin County are described by the prerequisites for development. Prerequisites include accommodation facilities and tourist infrastructure, climatic conditions, transport connections and transport infrastructure, and sports infrastructure. The paper also explores sports tourism in general, including its conceptual definition, forms, history, development, and economic and social impacts. Also, a smaller part examines the current state of sports tourism in the Republic of Croatia.

KEYWORDS: tourism, sports tourism, tourists, Šibenik-Knin county, Croatia